A GUIDE TO
NELSON'S INDIAN READERS,
BOOK I. (Complete)

CONTAINING

GRAMMATICAL EXPLANATIONS, WITH PRONUNCIATIONS OF ALL THE WORDS IN GUJARATI, AS WELL AS GUJARATI MEANINGS, TOGETHER WITH A GUJARATI TRANSLATION OF THE WHOLE BOOK, GIVING THE PUPIL EVERY FACILITY AND ALL THAT IS REQUIRED TO GO SMOOTHLY THROUGH THE TEXT

નેલ્સન્સ ઇન્ડીયન રીડર્સ, બુક ૧ ના મીનિંગ. (કમ્પલીટ)

જેમાં—વિદ્યારથીઓને પુરેપુરી સવગીના મળે એવી રીતે સઘળા બોલોનું ઈંગ્રેજીમાં પદચ્છેદ, ગુજરાતી ઉચ્ચાર, ગુજરાતી અર્થ, તેમજ ગુજરાતીમાં આખી બુકનો તરજુમો આપવામાં આવ્યો છે.

(Registered under act XXV of 1867)

Bombay, No 2

PUBLISHED & SOLD BY

NANABHAI BEJANJI KARANI,

Book-Seller & Publisher, Dhobi Talao, Bombay, No. 2

નાનાભાઇ બેજનજી કરાણી.

પુસ્તકો વેચનાર તથા પ્રગટ કરનાર, ધોબી તળાવ, મુંબઇ નં. ૨

Price 10 Annas.

A GUIDE TO NELSON'S INDIAN READERS.
FIRST BOOK.

LESSON 1. પાઠ પહેલો.

SHEEP AND LAMBS. મેંઢાંઓ અને ઘેટાંઓ.

Sheep, *n.* (શીપ) મેંઢાં.
Lambs, *n.* (લૅમ્બ્ઝ) ઘેટાં.
Look, *v. i.* (લુક) જુઓ.
Picture, *n.* (પિક્ચર) ચિત્ર.
Is lying, *v. i.* (લાઇંગ) સુતું છે.
Down, *ad.* (ડાઉન) નીચે.
Grass, *n.* (ગ્રાસ) ઘાસ.
Are standing, *v. i.* (સ્ટૅનડિંગ) ઉભી છે.
Flowers, *n.* (ફ્લાવર્ઝ) ફુલો.

White, *adj.* (ઉવ્હાઇટ) સફેદ.
Behind, *prep.* (બિહાઇન્ડ) પછવાડે.
Water, *n.* (ઉવૉટર) પાણી.
House, *n.* (હાઉસ) ઘર.
Conversation, *n.* (કૉનવરસેશન) વાત.
Etc=Etcetera=ઇત્યાદી.
Word-Study, *n.* (ઉવર્ડ-સ્ટડિ) શબ્દનો અભ્યાસ.
Copy, *v. i.* (કૉપિ) નકલ કરો.
Fill in, *v. i.* (ફિલ ઇન) જગ્યા પુરો.
Blanks, *n.* (બ્લૅન્કઝ) ખાલી જગા.

આ ચિત્ર તરફ જુઓ, તેમાં ત્રણ મેઢાં અને ત્રણ ઘેટાં છે. એક ઘેટું સુતું છે, એક ઘેટું ચાલે છે, અને એક ઘેટું ઘાસ ખાય છે. ત્રણ મેંઢા સઘળાં ઉભાં છે, ઘાસમાં ફુલો છે. ફુલો સફેદ છે, અને મેઢાં અને ઘેટાં સફેદ છે. મેઢાંની પછવાડે પાણી, ઝાડ અને ઘાસ છે.

SECOND LESSON બીજો પાઠ.

Introductory, *adj* (ઇનટ્રૉડકટરિ) શરૂઆતના; પ્રસ્તાવના સંબંધી.

Sentences, *n.* (સેનટેનસિઝ) વાક્યો.
Near, *prep.* (નિયર) નજદીક.

LIONS, સિંહ.

Lions, *n.* (લાયન્ઝ) સિંહ.
Lioness, *n.* (લાયનેસ) સિંહણ.
Cubs, *n.* (કબ્ઝ) સિંહના બચ્ચાં.
Little, *adj.* (લિટલ) નાનો.
Large, *adj.* (લાર્જ) મોટો.
Are playing, *v. i.* (પ્લેઇંગ) રમે છે.
Eyes, *n.* (આઇઝ) આંખો.
Ears, *n.* (ઇયર્ઝ) કાનો.

Tails, *n.* (ટેલ્ઝ) પુછડીઓ.
Children, *n.* (ચિલડ્રન) બચ્ચાં.
Child, *n.* (ચાઇલ્ડ) બચ્ચું.
Boy, *n.* (બૉય) છોકરો.
Girl, *n.* (ગર્લ) છોકરી.
Else, *adj.* (એલ્સ) બીજું.
Kitten, *n.* (કિટન) બિલાડીનું બચ્ચું.

આ ચિત્રમાં એક સિંહ, એક સિંહણ અને ત્રણ બચ્ચાં છે. એક નાનું મેઢું તે ઘેટું, એક નાનો સિંહ તે સિંહનું બચ્ચું (કહેવાય) છે. સિંહણ સુતી છે, અને મોટો સિંહ સિંહણની પછવાડે ઉભો છે. એક બચ્ચું તે સિંહણની નજદીક સુતુ છે, અને બે બચ્ચાં રમે છે. આપણે તે સિંહ, સિંહણ, અને બચ્ચાંની આંખ, કાન, અને પુછડી જોઇયે છીયે. આપણે બે છોકરાં જોઇએ છીયે. તેઓ પાછળ ઉભાં છે, અને સિંહ તરફ જુએ છે. તે છોકરાં અંગ્રેજના છોકરાં છે. એક છોકરી છે, અને એક છોકરો છે.

THIRD LESSON. ત્રીજો પાઠ.

COCOANUT TREES. નાળિયરનું ઝાડ.

Coccanut, *n.* (કોકોનટ) નાળિયર.
Here, *ad.* (હિયર) અહિંયાં.
Is climbing, *v. i.* (ક્લાઇમીંગ) ચઢે છે.
Many, *adj.* (મેનિ) ઘણાં.
Blue, *adj.* (બલ્યુ) આસમાની.
Red, *adj.* (રેડ) રાતો.
Grass, *n.* (ગ્રાસ) ઘાસ.
Green, *adj* (ગ્રીન) લીલું.
Bullocks, *n.* (બુલક્સ) બળદ.
Cart, *n.* (કાર્ટ) ગાડું.
Near, *prep.* (નિયર) નજદીક.
Turban, *n.* (ટરબન) પાઘડી.
Can count, *v. t.* (કાઉન્ટ) ગણી [શકીયે
Far off, (ફાર ઑફ) ઘણે દુર.
Colour, *n* (કલર) રંગ.

અહિંયાં નાળિયરના ઝાડોનું એક ચિત્ર છે. એક માણસ ઝાડ ઉપર ચઢે છે. તે ઉપર ઘણાં નાળિયર છે. ઝાડોની પછવાડે પાણી છે. ઝાડોની પછવાડે પાણી આસમાની રંગનું છે; ગાડાંની પછવાડે તે રાતું છે. ઘાસ લીલું છે; ઝાડો લીલાં છે, અને નાળિયર લાલ છે. બે બળદ અને એક ગાડુ છે. એક માણસ તે બળદની નજદીક છે. બળદો સફેદ છે. તે ગાડું એક બળદનું ગાડું છે. એક માણસ પાસે સફેદ પાઘડી છે, અને એક માણસ પાસે રાતી પાઘડી છે. આ ચિત્રમાં કાંઇ મેંઢાં નથી, કાંઇ ઘેટાં નથી, અને કાઇ ઘર નથી. આપણે નાળિયરના ઝાડો ગણી શકયે. છ ઝાડો નજદીક છે, અને સોલ ઘણે દુર છે. ઝાડો ઉપર સોળ નાળિયર છે.

FOURTH LESSON. પાઠ ચોથો.

High, *adj.* (હાઇ) ઊંચા.
Higher, *adj.* (હાયર) વધારે ઊંચા
Larger *adj.* (લાર્જર) વધારે મોટી.
Than, *conj.* (ધૅન) કરતાં.
Kittens, *n.* (કિટન્ઝ) બિલાડીનાં બચ્ચાં.

AN INDIAN GIRL. એક હિંદી છોકરી.

Indian, *adj.* (ઇન્ડિયન) હિંદી.
Next, *adj.* (નેક્સ્ટ) આવતાં
Page, *n.* (પેજ) પાનું
Saree, *n.* (સારી) સારી
Yellow, *adj.* (યેલો) પીળું.
Jacket, *n.* (જેકેટ) બદીઆન.
Skirt, *n.* (સ્કર્ટ) ચણીઓ.
Bangles, *n.* (બેન્ગલ્ઝ) બાંગડીઓ
Arms, *n.* (આર્મ્સ) હાથ.
Earrings, *n.* (ઇયરરિંગઝ) એરીંગો.
Street, *n.* (સ્ટ્રીટ) મહોલ્લો.
Is putting, *v. t.* (પુટિંગ) મુકેછે.
Foot, *n.* (ફુટ) પગ.
Step, *n.* (સ્ટેપ) સીડી.
Windows, *n* (વિન્ડોઝ) બારી
Town, *n.* (ટાઉન) શહેર.
India *n.* (ઇંડિયા) હિંદુસ્તાન.
People, *n.* (પીપલ) લોકો.
Are walking, *v. i.* (વૉકિંગ) ચાલે છે.
Elephant, *n.* (એલિફંટ) હાથી.
Temples, *n.* (ટેમપલ્ઝ) દહેરાં

સામેના પાના ઉપર એક નાની હિંદી છોકરીનું ચિત્ર છે. તેણીએ આસમાની સારી, પીળું બદીઆન. અને રાતો ચણીયો પહેર્યાં છે. તેણીના હાથ ઉપર બાંગડી છે. અને તેણીના કાનમાં એરીંગો છે. તણી મહોલ્લામાં ઉભી છે, અને સીડી ઉપર એક પગ મૂક્યો છે. તેણીની પછવાડે લીલી બારી સાથનું એક સફેદ ઘર છે. તે મોહોલ્લો હિંદુસ્તાનમાં એક શહેરમાં છે. ઘણા લોકો મહોલ્લામાં ચાલે છે, અને તેઓની પછવાડે એક હાથી છે. સફેદ પાઘડીવાલો એક માણસ તે હાથી ઉપર છે. ઘરો ઉંચાં છે, અને તેઓની પછવાડે દહેરાં છે; આ ઘરો કરતાં વધારે ઉંચાં છે. હાથી માણસો કરતાં વધારે ઉચો છે.

FIFTH LESSON. પાંચમો પાઠ.

Without, *prep.* (વિધાઉટ) વગર.

TWO NURSERY RHYMES. બે હાલરડાંનાં ગીત.

Nursery, *adj.* (નરસરિ) હાલરડાંનું
Rhymes, *n.* (રહાઇમ્ઝ) ગીતો
Hickory, *n.* (હિકરિ) ટક, ટક.
Dickory, *n.* (ડિકરિ) ટક, ટક.
Dock, *n.* (ડૉક) ટક, ટક.
Mouse, *n.* (માઉસ) ઉંદર.
Clock, *n.* (ક્લૉક) ઘડીઆળ.
Strikes, *v. t.* (સ્ટ્રાઇક્સ) વાગે છે.
Tommy tucker, *n.* (ટૉમિ ટકર) નામ છે.
Sings, *v. i.* (સિંગ્ઝ) ગાય છે.
Supper, *n.* (સપર) રાતનું ખાણું.

Will eat, *v. i.* (વિલ ઇટ) ખાશે.
Bread, *n.* (બ્રેડ) પાઉ.
Butter, *n.* (બટર) માખણ.
Cut, *v. t.* (કટ) કાપવું.
E'er, *ad.* (એર) બિલકુલ.
Knife, *n.* (નાઇફ) છરી.
Marry, *v. i.* (મૅરિ) પરણવું.
Wife, *n.* (વાઇફ) બાયડી.

ટીક, ટીક, ટીક, ઉંદર ઘડિયાળ ઉપર દોડે છે, તે ઘડિયાળમાં એક વાગે છે, તે ઉંદર નીચે દોડી જાય છે.—ટીક, ટીક, ટીક! નાનો ટૅામિ ટકર પોતાના રાતના ભોજનને માટે ગીત ગાય છે. તે શું ખાશે? સફેદ પાંઊ અને માખણ. બિલકુલ છરી વગર તે તેને કેવી રીતે કાપશે? બિલકુલ બાયડી વગર તે કેવી રીતે પરણશે?

SIXTH LESSON. ૬ થો પાઠ.

Like, *adj* (લાઇક) જેવાં.
Try, *v. t.* (ટ્રાઇ) કોશેસ કરવી.
Mice, *n.* (માઇસ) ઉંદરો.

A RAILWAY CARRIAGE. એક આગગાડીનો ડબ્બો.

Railway, *n.* (રેલવે) આગગાડીનો.
Carriage, *n.* (કૅરેજ) ગાડી.
Train, *n.* (ટ્રેન) આગગાડીના હાર.
Father, *n.* (ફાધર) બાપ.
Mother, *n* (મધર) માય.
Wears, *v. t.* (વેર્ઝ) પહેરે છે.
Straw, *n.* (સ્ટ્રૉ) સાદડીની.
Hat, *n.* (હૅટ) ટોપી.
Watch, *n.* (વૉચ) નાનું ઘડિયાળ.
Seat, *n.* (સીટ) બેઠક.
Doll, *n.* (ડૉલ) ઢીંગળી.
Is lying *v. i.* (લાઇંગ) પડેલી છે.
Window-curtain, *n.* (વિન્ડો કર્ટન) બારીનો પડદો.
Is kneeling, *v. i.* (નિલિંગ) ઘુટણ માંડીયે ઉભો છે.
To push *inf* (પુશ) આચકો મારવું
Trousers, *n.* (ટ્રાઉઝર્ઝ) પાટલુન.
Ears, *n.* (ઇયર્ઝ) કાન.
Larger *adj.* (લાર્જર) વધારે મોટી.
Luggage, *n.* (લગેજ) સામાન.

આ ચિત્રમાંના લોકો આગગાડીના એક ડબામાં છે. તેઓ ઈંગ્રેજ લોક છે, અને હિંદી લોકો જેવા નથી. તેઓમાં એક બાપ, એક માય, અને એક નાનો છોકરો, અને એક નાની છોકરી છે. તે બાપે એક સાદડીની ટોપી પહેરી છે. તે પોતાના ઘડિયાળ તરફ જુએ છે. તે નાની છોકરી બેઠક ઉપર બેઠી છે. તેણની ઢીંગળી તેણીના પાસે પડી છે. તેણી બારીના પડદા સાથે રમે છે. તે નાનો છોકરો બેઠક ઉપર ઘુટણ માંડીયે ઉભો છે. તે આગગાડીને આગળ હડસેલવાના કોશેશ કરે છે. તેણે એક સાદડીની ટોપી, એક જાકીટ અને પાટલુન પેહેર્યું છે. તે નાની છોકરીએ સાડી પહેરી નથી; તેણીએ બાંગડી પહેરી નથી. તેણીના કાનમાં એરીંગ નથી.

તે ગાડી હિંદી ગાડી જેવી નથી. તેની બારીઓ હિંદુસ્તાનની ગાડીઓની બારી જેવી નથી, અને હિંદુસ્તાનની ગાડીઓ વધારે મોટી હોય છે તે ગાડીમાં આપણ શોધી કાઢવાની આપણે કોશેશ કરી શકયે.

SEVENTH LESSON. સાતમો પાઠ.

Only, *ad.* (ઓનલિ) માત્ર.
Flowers, *n.* (ફ્લાવર્ઝ) ફુલો.
Seems, *v. i.* (સીમ્ઝ) દેખાય છે.
Because, *conj.*(બિકૉઝ) કારણ કે.

AN ELEPHANT, હાથી.

Ground, *n.* (ગ્રાઊન્ડ) જમીન.
Cloth, *n.* (કલૉથ) કપડું.
Branch, *n.* (બ્રાન્ચ) ડાંખળી.
Trunk, *n.* (ટ્રંક) સુંઢ [રાખવાને.
To keep off, *inf.*(કીપ ઑફ) દુર
Flies, *n.* (ફ્લાઇઝ) માખી.
Eye, *n.* (આઇ) આંખ.
Tusk, *n.* (ટસ્ક) દંતુશળ.
Sky, *n.* (સ્કાઇ) આકાશ.
Far off, *ad.* (ફાર ઑફ) ઘણે દુર.
Nearer, *ad.* (નીઅરર) વધારે નજદીક.

અંહિયાં એક હાથી અને એક નાનું હિંદી છોકરૂં છે. તે બાળક જમીન ઉપર સુતું છે. તેણે કપડું પહેરેલું છે. હાથીની સુંઢમાં એક ઝાડની ડાંખળી છે. તે પેલાં બાળક આગળથી માખીઓને ઉડાડવાની કોશેશ કરે છે. તે બાળક એક હાથ ઊંચે કરે છે. અને પેલા હાથીની સુંઢ સાથે રમવાની કોશેશ કરે છે. આપણે તે હાથીનો મોટા કાન, અને નાની આંખ, અને તેનો લાંબો સફેદ દંતુશળ જોઇ શકયે છીએ. હાથીને કેટલાં દંતુશળ હોય છે ? કેટલી આંખ હોય છે ? કેટલા કાન હોય છે ? અને કેટલા પગ હોય છે ? ચિત્રમાં ફકત આપણે એક દંતુશળ, એક કાન અને એક આંખ જોઇ શકાયે છીએ. આપણે તે બાળકના બે પગ અને બે હાથ અને તે હાથીના ચાર પગ જોઇ શકીયે છીયે. આપણે ચિત્રમાં આકાશ, ઘાસ, એક નાનું દેહરૂં અને ત્રણ નાળિયેરના ઝાડ જોઇ શકયે છીયે. હાથી અને બાળક નજદીક છે, દેહરૂં અને ઝાડ ઘણે દૂર છે. હાથી દેહરાં કરતાં અને ઝાડ કરતાં વધારે ઊંચો જણાય છે, કારણ કે તે વધારે નજદીક છે.

EIGHTH LESSON. આઠમો પાઠ.

Wearing, *pr. p.* (વેરિંગ) પહેરતો.
Lying, *pr. p.* (લાઇંગ) પડેલો.
Some, *adj.* (સમ) કેટલાક.
Others, *pron.* (અધર્ઝ) બીજાં.
Really, *ad.* (રિયલિ) ખરેખર.
Tick-tock, *n* (ટિક-ટૉક) ટક ટક.
Cloth, *n.* (કલૉથ) કપડું.

A DOG. કુતરો.

Bridge, *n.* (બ્રિજ) પુલ.
Is made, *v. t.* (મેડ) બનેલો છે.
Trunk, *n.* (ટ્રંક) થડ
Brown, *adj.* (બ્રાઉન) ભુરા રંગનો.
Collar, *n.* (કૉલર) ગળપટો.
Piece, *n.* (પીસ) ટુકડો.
Meat, *n.* (મીટ) ગોસ્ત.
Mouth, *n.* (માઉથ) મોઢું.
Under, *prep.* (અંડર) હેઠે.
Reflection, *n.*(રિફ્લેકશન) પડછાયો
To himself, પોતના મનમાં.
Another, *adj.* (અનધર) બીજો.
Short, *adj.* (શૉર્ટ) ટુકી.
Round, *prep.* (રાઉંડ) આસપાસ.
Master, *n.* (માસ્ટર) શેઠ.
Close, *v. t.* (કલોઝ) બંધ કરો.
Sentence, *n.* (સેનટેનસ) વાક્ય.

અહિંયાં એક પુલ ઉપર ઉભેલા એક કુતરાનું ચિત્ર છે. તે પુલ ઝાડના થડનો બનાવેલો છે. તે કુતરો ભુરા અને સફેદ રંગનો છે, અને તેનો ગળપટો કાળો છે. તે કુતરાના મોઢાંમાં ગોસ્તનો એક કકડો છે. પુલની હેઠે પાણી છે, અને તે કુતરો પોતાના ગોસ્તના ટુકડાનો પડછાયો પાણીનાં જુએ છે, તે પોતાના મન સાથે બોલે છે, ' અહિંયાં એક બીજો કુતરો પોતાના મોઢાંમા ગોસ્તના ટુકડા સાથે છે. તે મારા જેવો છે, પણ તેનો ગોસ્તનો ટુકડો મારા ટુકડા કરતા વધારે મોટો છે. પાણીમાંનો ગોસ્તનો ટુકડો તેના ટુકડા કરતાં ખરેખર વધારે મોટો નથી, કારણ કે તે એક પડછાયો છે. કુતરાના કાન લાંબા હોય છે, અને તેની પુછડી ટુકી હોય છે. કેટલાક કુતરાને લાંબા કાન અને લાંબી પુછડી હોય છે. બીજાઓને ટુંકા કાન અને ટુંકી પુછડી હોય છે. બીજાઓને ટુકાં કાન અને લાંબી પુછડી હોય છે. તે કુતરાના ગળાંની આસપાસ એક ગળપટો છે, કારણ કે તેનો એક શેઠ છે, કેટલાક કુતરાને ગળપટા હોતા નથી, કારણ કે તેઓના શેઠ હોતા નથી.

NINTH LESSON નવમો પાઠ.

Children, *n.* (ચિલ્ડ્રન) છોકરાં.

A RAILWAY STATION. આગગાડીને ઉભું રહેવાનું મઠક.

Station, *n.* (સ્ટેશન) ઉભું રહેવાનું મઠક.
Engine, *n.* (એનજીન) વરાળયંત્ર.
Platform, *n.* (પ્લૅટ ફૉર્મ) પ્લૅટફૉર્મ; ઉતારૂઓને ઉતરવાને માટે ઉંચી બાંધેલી જગા.
Waiting, *pr. p.* (વેટિંગ) થોભતાં.
Still, *adj.* (સ્ટિલ) ચુપ ચુપ
Gentlemen, *n.* (જેનટલમેન)ગૃહસ્થો.
Ladies, *n.* (લેડિઝ) બાનુઓ.
Baby, *n.* (બેબિ) બચ્ચું.

Late, *adj.* (લેટ) મોડો.
To catch, *inf.* (કૅચ) પકડાવાને.
Letters, *n.* (લેટર્ઝ) અક્ષરો.
Porter's, *n.* (પોર્ટર્ઝ) હેલકરી, દરવાન.
R.=Room.
Room, *n.* (રૂમ) ઓરડો.
Cooly, *n.* (કુલિ) હેલકરી.
Also, *ad.* (ઑલસો) વળી.
Booking office, *n.* (બુકિંગ ઑફિસ) ટીકીટ આપવાની કચેરી.
Buy, *v. t.* (બાય) ખરીદવું.
Tickets, *n.* (ટીકેટ્સ) ટીકીટો.

અહિયા એક ઈંગ્લાંડનું આગગાડીને થોભવાનું મથક છે. આપણે આગગાડીને પુલની હેઠેથી આવતાં જોઇએ છીએ. તે એક એનજીન અને ત્રણ ગાડીઓની બનેલી છે, અને તે કાંઈ લાંબી ગાડીની હાર નથી. લોકો આગગાડીની રાહ જોતા પ્લૅટફૉર્મ ઉપર ઊભા છે. કેટલાક ચુપચુપ ઉભા છે; બીજાઓ અહીં તહીં ચાલે છે; અને બીજાઓ બેઠા છે આપણે તેઓને ગણી શકીશું. તેમાં ત્રણ ગૃહસ્થો, બે બાનુઓ, એક નાનો છોકરો, અને એક બાળક છે. એક ગૃહસ્થ દાદર ઉપરથી હેઠે દોડતો આવે છે, કારણ કે તેને મોડું થયું છે, અને તે આગગાડી પકડવાની કોશેશ કરે છે. આપણે ચિત્રમાં 'પૉરટરઝ આર' અક્ષરો વાંચી શકીયે છીયે. આ ખરેખર હેલકરીઓનો ઓરડો છે, પોરટર તે સ્ટેશનનો હેલકરી હોય છે. આપણે ચિત્રમાં એક હેલકરીને સામાન સાથે જોઈએ છીયે. વળી આપણે ચિત્રમાં 'ટીકીટ આપવાની કચેરી' કરીને વાંચી શકયે છીયે. લોકો ટીકીટ આપવાની કચેરીમાં ટીકીટ ખરીદી શકે છે. આપણે બે ગૃહસ્થોને ટીકીટ આપવાની કચેરી-માંથી બહાર આવતા જોઇ શકીયે છીયે.

TENTH LESSON. દશમો પાઠ.

Sat, *v. i.* (સૅટ) બેઠો.
None, *pron.* (નન) એકપણ નહિ.
All, *ad.* (ઑલ) તદ્દન.
Alone, *adj.* (અલોન) એકલો.

NONSENSE RHYMES. અર્થ વિનાની કવિતા.

Nonsense, *adj.* (નૉન સેનસ) અર્થ વિનાની.
Jack, *n.* (જૅક) નામ છે.
Jill, *n.* (જીલ) નામ છે.
Hill, *n.* (હિલ) ટેકરી.
To fetch, *inf.* (ફેચ) જઇને લાવવા.
Pail, *n.* (પેલ) તાંબડી.
Fell down, *v. i.* (ફેલ ડાઉન) નીચે પડયો.
Broke, *v. t.* (બ્રોક) ભાગ્યો.
Crown, *n.* (ક્રાઉન) માથું; મગજ
Tumbling, *pr.p.* (ટમબ્લિંગ) ગબડતી
Lived, *v. i.* (લિવ્ડ) રહેતી હતી.
Still, *ad.* (સ્ટિલ) હજી.
Stone, *n.* (સ્ટોન) પથ્થર.

Flew away, *v. i.* (ફ્લ્યુ અવે) ઊડી ગયું.
Poor, *adj.* (પુઅર) બિચારો.
Was left, *v. t.* (લેફ્ટ) રહી ગયો.
Containing, *pr. p.* (કનટેનિંગ) ધરાવતાં.

જૅક અને જીલ એક પાણીની તાંબડી લાવવા માટે ટેકરી ઉપર ગયાં જૅક નીચે પડી ગયો, અને પોતાનું માથું ભાગ્યું, અને જીલ તેની પછવાડે ગબડતી આવી. એક બુઢી સ્ત્રી એક ટેકરીના નીચે રહેતી હતી; અને જો તેની મરી ગઈ ન હોય તો તેણી હજી ત્યાં રહે છે. બે પક્ષીઓ એક પથ્થર ઉપર બેઠાં હતાં; એક ઉડી ગયું, અને ત્યાંરપછી એક રહ્યું બીજું તેની પુઠે ઊડયું અને ત્યારપછી કોઈ રહ્યું નહી; અને ત્યારપછી તે બિચારો પથ્થર તદ્દન એકલો રહી ગયો.

ELEVENTH LESSON. અગીયારમો પાઠ.

Have left, *v. t.* (લેફ્ટ) છોડી ગયાં છે.
Has climbed, *v. t.* (ક્લાઈમ્ડ) ચઢયો છે.

A SCHOOL ROOM. નિશાળનો ઓરડો.

School, *n.* (સ્કુલ) નિશાળ.
Desk, *n.* (ડેસ્ક) ઢલતી મેજ.
Master, *n.* (માસ્તર) શિક્ષક.
Has written, *v. t.* (રિટન) લખ્યો છે.
Very, *ad.* (વેરી) ઘણો.
Easy, *adj.* (ઇઝિ) સહેલો.
Sum, *n.* (સમ) દાખલો.
Black-board, *n.* (બ્લૅકબોર્ડ) કાળું પાટિયું. [ઉદ્યોગી
Industrious, *adj.* (ઇનડસટ્રિયસ)
Right, *adj.* (રાઇટ) જમણો.
Left, *adj.* (લેફ્ટ) ડાબો.
Floor, *n.* (ફ્લોર) જમીન.
Holds, *v. t.* (હોલ્ડઝ) પકડે છે.
Copy-book, *n.* (કૉપિ-બુક) દસ્કત શિક્ષક.
Idle, *adj.* (આઇડલ) આળસુ.
Slate, *n.* (સ્લેટ) પથ્થર પાટી [ગયું
Butterfly, *n.* (બટરફ્લાઇ) પતં
Thinks, *v. t.* (થિંકઝ) વિચારે છે.
Difficult, *adj.* (ડિફિકલ્ટ) અઘરો.
Coats, *n.* (કોટઝ) ડગલા.
Collars, *n.* (કૉલર્સ) ગળપટા.

આ ચિત્રમાં કેટલાક અંગ્રેજ છોકરાઓ નિશાળમાં (બેઠા) છે. તેઓ એક ઢળતી મેજ આગળ બેઠા છે. શિક્ષક કાળાં પાટિયાં ઉપર એક ઘણો સહેલો દાખલો લખ્યો છે. ત્રણ છોકરાઓ ઉદ્યોગી છે. તેઓમાંનો એક લખે છે. તે પોતાના જમણા હાથે લખે છે, અને પોતાના ડાબા હાથે દસ્કત શિક્ષક પકડે છે. જમીન ઉપર ત્રણ ચોપડીઓ પડેલી છે. એક છોકરો આળસુ છે, અને તે પોતાની

પથ્થર પાટી અને એક પતંગીયાં સાથે રમે છે. તે પોતાની પથ્થર પાટી ઉપર પતંગીયાંને ચલાવવાની કોશેશ કરે છે. તે પેલો હાથલો ઘણો અઘરો ધારે છે, કારણ કે તે આળસુ છે. આપણે નિશાળના શિક્ષકને જોઈ શકતા નથી, કારણ કે તે બહાર ગયો છે. તમે તેને હવે પછીના ચિત્રમાં જોશો. છોકરાઓએ ડગલો અને પાટલુન પહેર્યા છે, પોતાનાં ગળાંની આસપાસ ગળપટા બાંધ્યા છે. તે ગળપટા આઠમાં પાઠમાંના કુતરાના ગળપટા જેવા નથી.

TWELFTH LESSON. બારમો પાઠ.

After school, નિશાળ છુટ્યા પછી.
Just, *ad.* (જસ્ટ) હમણાજ.
Yet, *ad.* (યટ) હજી.
Front, *n.* (ફ્રંટ) આગળનો ભાગ.
Perhaps, *ad.* (પરહૅપ્સ) કદાચ.

THE SCHOOL ROOM AGAIN નિશાળનો ઓરડો ફરીથી.

Beard, *n.* (બીઅર્ડ) દાઢી.
Holds,, *v. t.* (હોલ્ડ્ઝ) પકડે છે.
Chalk, *n.* (ચૉક) સફેતો.
Question, *n.* (કુેશ્ચન) સવાલ.
Answer, *v. i.* (આનસર) જવાબ. આપવો. [સામગ્રી.]
Listen, *v. i.* (લિસન) ધ્યાનથી.
Knee, *n.* (ની) ગુડણ.
Are placed, *v. t.* (પ્લેસ્ડ) મૂકેલી.
Neatly, *ad.* (નીટલિ) સફાઈથી.
Wall, *n.* (વૉલ) ભીંત
Maps, *n.* (મૅપ્સ) નકશા.
Clearly, *ad.* (ક્લિઅરલિ) ખુલ્લો.
Is beginning, *v. t.* (બિગિનિંગ) શરૂ કરે છે.
Lesson, *n.* (લેસન) પાઠ.

અહિયાં નિશાળના ઓરડાનું એક બીજું ચિત્ર છે. હવે આપણે નિશાળના શિક્ષકને જોઈયે છીયે. તેને દાઢી છે, અને છોકરાઓ કરતાં વધારે લાંબો ડગલો પહેરે છે તેના જમણા હાથમાં સફેદ સફેતાનો તે એક લાંબો ટુકડો પકડે છે. તેણે હમણાજ એક સવાલ પુછયો છે. બે છોકરાઓ ઉભા છે. એક આળસુ છે, અને જવાબ આપી શકતો નથી; બીજો તે શિક્ષકના સવાલનો જવાબ આપે છે, બીજા છોકરાઓ બેસીને જવાબ ધ્યાનથી સાંભળે છે એક છોકરો પોતાની પથ્થર-પાટી પોતાના ગુડણ ઉપર પકડે છે. તેની ચોપડીઓ તેની નજીક જમીન ઉપર પડેલી છે; તે તેના આગળ સફાઈથી મુકેલી નથી. ભીંત ઉપર બે નકશા છે. એક કદાચ હિંદુસ્તાનનો નકશો છે. આપણે તે ખુલ્લી રીતે જોઈ શકતા નથી, અને બીજા નકશા ઉપર આપણે કાંઈ જોઈ શકતા નથી. શિક્ષકે હજી કાળાં પાટિયાં ઉપર લખ્યું નથી. કદાચ તે માત્ર હમણાજ પાઠ શરૂ કરે છે.

THIRTEENTH LESSON. તેરમો પાઠ

Every where, *ad.* (એવરિહ્વહેર) દરેક ઠેકાણે.
Sure, *adj.* (શ્યૅાર) ખચીત.
To talk, *inf.* (ટૅાક) વાત કરવી
Against, *prep.* (અગેનસ્ટ) વીરૂદ્ધ
Rules, *n.* (રૂલ્ઝ) કાયદા.

MARY'S LAMB. મેરિનું ઘેટું.

fleece, *n.* (ફ્લીસ) ઉન.
followed, *v. t.* (ફૅાલોડ) પુઠે ગયું
Laugh, *inf.* (લાફ) હસવું.
Teacher, *n.* (ટીચર) શિક્ષક.
Turned out, *v. t.* (ટર્ન્ડ આઉટ) કાઢી મુકયું.
Lingered, *v.i.*(લિંગર્ડ)ભમ્યા કીધું
Waited, *v. i.* (હ્વેટેડ) થોભ્યું.
Patiently, (પેશન્ટલિ) ધીરજથી.
Did appear, *v.i.*(એપીઅર) દેખાઈ

મેરિ પાસે એક નાનું ઘેટું હતું; તેનું ઉન બરફ જેવું સફેદ હતું; અને દરેક ઠેકાણે જ્યાં મેરિ જતી, ત્યાં તે ઘેટું ખચીતજ જતું હતુ; એક દહાડો તે તેણીની પુઠે નિશાળે ગયું; તે કાયદા વિરૂધ હતું. નિશાળમા એક ઘેટાંને જોઇને છોકરાંઓ હસ્યાં, અને રમ્યાં. અને તેથી શિક્ષકે તેને હાંકી કઢયું; પણ હજી પી તે નજદીક ભમ્યા કીધું, અને જ્યાંસુધી મેરી આવી ત્યાં સુધી ધીરજથી આમ તેમ થોભ્યું.

FOURTEENTH LESSON ચોદમો પાઠ.

Lay down, *v. i.* (લે) સુઇ ગયું
No Longer, વધારે વાર નહિ.
Kind, *adj.* (કાઇન્ડ) માયાળુ.

THE EXPLORER AND THE MONKEY.

મુસાફ્રર અને વાંદરો.

Explorer, *n.* (એકસપ્લોરર) મુસાફ્રર.
Monkey, *n.* (મન્કી) વાંદરો.
While, *ad.* (હ્વાઇલ) જ્યારે.
Travelling, *pr. p.* (ટ્રૅવલિંગ) મુસાફરી કરતાં.
Through, *prep.* (થ્રુ) માં
Jungles, *n.* (જંગલ્ઝ) જંગલો
Has found, *v. t.* (ફાઉન્ડ) શોધી કાઢયો.
Sick, *adj.* (સિક) બીમાર.
Is lying, *v. i.* (લાઈંગ) પડેલો છે.
Gun, *n.* (ગન) બંદુક.
Carrying, *pr. p* (કૅરિઇંગ) લઇ જતી.
Shoulder, *n.* (શોલ્ડર) ખભું.
Difficulty, *n.*(ડિફ્રિકલ્ટિ) મુશકેલી.

Has drunk, *v. t.* (ડ્રંક)પી ગયોછે.
Bottle, *n.* (બૉટલ) બાટલી.
Empty, *adj.* (એમ્પ્ટ) ખાલી.
Thirsty, *adj.* (થર્સ્ટિ) તરસ્યો.
Milk, *n.* (મિલ્ક) રસ.
Last, *adj.* (લાસ્ટ) છેલ્લાં.

આ ચિત્રોમાંનો માણસ એક મુસાફર છે. જંગલમાં મુસાફરી કરતી વખતે તેને એક બીમાર વાંદરો મળ્યો છે. તે જમીન ઉપર પડેલો છે, અને અહીંતહીં દોડી શકતો નથી, અથવા તો ઝાડ ઉપર ચઢી શકતો નથી. તેના એક હાથમાં તેની બંદુક છે, અને પોતાનો બીજો હાથ પોતાના ગુટણ ઉપર મુકીને, તે બીમાર વાંદરા તરફ જુએ છે. બીજાં ચિત્રમાં આપણે તેને તે વાંદરાને પોતાનાં ખભાં ઉપર લઇ જતો જોઇએ છીયે. તે તેને ઘણા દિવસ સુધી લઇને ચાલ્યો છે, અને તે વાંદરો વધારે વાર બીમાર નથી. ત્રીજાં ચિત્રમાં આપણે તે મુસાફરને મોટી મુશકેલીમાં જોઇએ છીએ. તે પોતાનું સઘળુ પાણી પી ગયો છે અને તેની શીશી તેની નજદીક ખાલી પડી છે, તે ઘણો તરસ્યો થયો છે, અને તે વધારે વાર ચાલી શકતો નથી, અથવા તે વાંદરાને ઊંચકી લઇ જઇ શકતો નથી. ચોઠાં ચિત્રમાં તે વાંદરો પેલા મુસાફરને માટે એક નાળિયર લેવા એક ઝાડ ઉપર ચઢે છે તે પછીના ચિત્રમાં આપણે તે મુસાફરને નાળિયરનો રસ પીતા જોઇએ છીયે, કે જે વખતે તે વાંદરો જોયા કરે છે. પીધા પછી તે મુસાફર આગળ ચાલી શકે છે, અને છેલ્લાં ચિત્રમાં તે પેલા વાંદરાને પાછો પોતાના ખભાં ઉપર લઇ ચાલે છે. તે વાંદરો પેલા માણસ તરફ માયાળુ હતો. કારણ કે તે માણસ પહેલાં તે વાંદરા તરફ માયાળુ હતો.

FIFTEENTH LESSON. પંદરમો પાઠ.

Are bought, *v. t.* (બૉટ) ખરીદવામાં આવે છે.
Way, *n.* (ઉવે) રીતે.
At last, *ad.* (ઍટ લાસ્ટ) આખરે.

THE JACKAL AND THE FLEAS. શિયાળ અને ચાંચડ.

Jackal, *n.* (જૅકૉલ) શિયાળ.
Fleas, *n* (ફ્લીઝ) ચાંચડ.
Certain, *adj.* (સરટન) કોઇએક.
Was troubled, *v. t.* (ટ્રબલ્ડ) હેરાન થતો હતો.
Bit, *v. t.* (બિટ) ડંખ માર્યા.
Thought of, યાદ આવ્યું.
To get rid of, કાસળ કાઢવાને.
Tank, *n.* (ટૅંક) તળાવ.
Dry, *adj.* (ડ્રાઇ) સુકી.

Stick, *n.* (સ્ટિક) લાકડી
Slowly, *ad.* (સ્લોલિ) ધીમેથી.
To hop, *inf.* (હૉપ) કુદવું.
Farther, *ad.* (ફારધર) વધારેદુર.
Body *n.* (બૉડી) શરીર.
Left, *v. t.* (લેફ્ટ) છોડી દીધી.
Quickly, *ad.* (ક્વિકલિ) ઝડપથી.

કોઈ એક શિયાળ ચાંચડથી હેરાન થતો હતો, અને તેઓ તેને ઘણાજ ડંખતા હતા. આખરે તેઓની કાસળ કાઢવાની તેને એક રીત સુઝી. તે એક તળાવ આગળ ગયો, અને પોતાના મોઢાંમાં એક સુકી લાકડી લીધી. ત્યાર પછી તે ધીમેથી પાણીમાં આવ્યો તેના પગના હેઠેના ભાગ ઉપરના ચાંચડ ત્યાર પછી તેના પગના ઉપલા ભાગ ઊપર વધારે ઉંચે કુદવા લાગ્યા, ત્યાર પછી તે પાણીમાં વધારે દુર ગયો, અને ચાંચડો તેના પગ ઉપરથી તેના શરીર ઉપર કુદી આવ્યા. ત્યાર પછી તે વધારે દુર પાણીમાં ગયો, અને ચાંચડો તેના શરીર ઉપરથી તેના માથા ઉપર કુદી આવ્યા. આખરે તેણે પોતાનું માથુ પાણીની હેઠે મુકયું, અને ચાંચડો તેના મોઢાંમાંની લાકડી ઉપર કુદી આવ્યા. ત્યાર પછી તેણે તે લાકડી પાણીમાં છોડી દીધી, અને જલદીથી બહાર દોડી ગયો, અને આ રીતે સઘળા ચાંચડોની કાસળ કાઢી.

SIXTEENTH LESSON સોળમો પાઠ.

Brother, *n.* (બ્રધર) ભાઈ.
Bite, *v. t.* (બાઇટ) ડંખે.
Still, *ad.* (સ્ટિલ) એથીભી.

THE BRAVE BOY. બહાદુર છોકરો.

Brave, *adj.* (બ્રેવ) બહાદુર.
Crowd, *n.* (ક્રાઊડ) ટોળું.
Mad, *adj.* (મૅડ) હડકાયો. [નાખેછે.
Is taking off, *v. t.* (ટેકિંગ)કાઢી
Sister, *n.* (સિસ્ટર) બહેન.
Afraid, *adj.* (અફ્રેડ) બીધેલી.
Is determined, *v. t* (ડિટરમિન્ડ) ઠરાવ કર્યો છે.
To protect, *inf.* (પ્રોટેક્ટ) બચાવ કરવો.
Has rolled, *v. t.* (રોલ્ડ) વીંટાળ્યો છે.
Hides, *v. t.* (હાઇડઝ) છુપાવે છે.
Is leaping, *v. i.* (લીપીંગ) છલંગ મારે છે. [નજદીક.
Nearer, *ad.* (નિયરર) વધારે
To bite, *inf.* (બાઇટ) કરડવાને.
Has bitten, *v. t.* (બિટન)કરડયોછે.
Fixed, *v. t.* (ફિક્સ્ડ) ભોકાયલા.
Is raising *v. t* (રેઝિંગ)ઊંચકેછે.
To kill, *inf.* (કિલ)મારી નાખવાને.

પહેલાં ચીત્રમાં આપણે એક છોકરો અને એક છોકરીને જોઇયે છીયે. તેઓ દુરે છે. ઘણે દુર આપણે તેઓના બાપનું ઘર જોઇયે છીયે. વળી આપણે એક કુતરાને માણુસોનાં એક ટોળાંમાંથી દોડી જતો જોઇયે છીયે. તે છોકરીએ પોતાનો હાથ તે છોકરાના હાથ ઉપર મુકયો છે, અને તે કહે છે, " જુઓ ! ત્યાં એક હડખો કુતરો છે " બીજા ચીત્રમાં તે કુતરો વધારે નજદીક આવ્યો છે, અને તે છોકરો પોતાનો ડગલો કાઢી નાખે છે. તેની બહેન ઘણી બીએ છે. પણ તેણે તેણીનો બચાવ કરવાને ઠડાવ કર્યો છે. હવે તે છોકરાએ પોતાનો ડગલો પોતાના હાથની આસપાસ વીંટાળ્યો છે. તેની બહેન એથીબી વધારે બીહે છે. તેણી જમીન ઉપર ગુડણ મંડીયે પડે છે, અને પોતાનો ચેહેરો પોતાના હાથ વડે ઢાંકે છે. ને કુતરો તે છોકરા ઊપર છલંગ મારે છે, અને માણુસો પોતાના હાથમાં લાકડી લઇને વધારે નજદીક આવ્યા છે. આ ચીત્રમાં તે કુતરાએ તે છોકરાને કરડવાની કોશેશ કરી છે, પણ તેને તો ફકત ડગલો કરડયો છે. જ્યારે તેના દાંત અંદર ઘોંચાઇ રહ્યા છે, ત્યારે માણુસો આવી લાગ્યાં છે, અને તેઓમાંનો એક તે કુતરાને મારી નાખવાને પોતાની લાકડી ઉચકે છે. છેલ્લાં ચીત્રમાં તે કુતરાને મારી નાખવામાં આવ્યો છે, અને તે છોકરીએ પોતાની માને કહ્યું છે, "હું ઘણી બીધી હતી, પણ મારો ભાઇ બીધો ન હતો; તેણે મને તે હડખા કુતરાથી બચાવી." અને તેઓની માએ બોલે છે, " મારો બાહાદુર છોકરો ! "

SEVENTEENTH LESSON. સત્તરમો પાઠ.

Held, *p. p.* (હેલ્ડ) પકડેલી | Will get, *v. i.* (ગેટ)દાખલ થશે

A TOWN AND A VILLAGE. શાહેર અને ગામડું.

Both, *adj.* (બોથ) બંન્ને
Sides, *n.* (સાઇડઝ) બાજુઓ.
Beautiful, (બ્યુટિફુલ) સુંદર.
Built, *p. p.* (બિલ્ટ) બાંધેલાં.
Brick, *n.* (બ્રીક) ઇંટ.
Are growing, *v. i.* (ગ્રોઇંગ) ઊગે છે.
Shines, *v. i.* (શાઇન્ઝ)પ્રકાશે છે.
Brightly, *ad.* (બ્રાઇટલી) તેજથી
Hot, *adj* (હૉટ) ગરમ.
Shade, *n.* (શેડ) છાંયડો.[આપનારૂં.
Cooler, *adj.* (કુલર) વધારે ઠંડક
Juggler, *n.* (જગલર) મદારી.
Pipe, *n.* (પાઇપ) વાંસળી.
Cobra, *n.* (કોબ્રા) નાગ.
Dance, *inf.* (ડાન્સ) નાચવું.
Basket, *n.* (બાસ્કેટ) ટોપલી.
Bamboo, *n.* (બૅમ્બુ) વાંસ.

Hanging, *pr. p.* (હૅનગિંગ) લટકતી.
Is saying to himself, પોતાના મન સાથે બોલે છે.
Water-cart, *n.* (વૉટર કાર્ટ)—પાણીનું ગાડું.
Drawn, *p. p.* (ડ્રૉન) ખેંચવામાં આવતા.
Bullocks, *n.* (બુલક્સ) બળદો.
Roofs, *n.* (રૂફ્સ) છાપરાં.
Straw, *n.* (સ્ટ્રૉ) પરાળ.
Village, *n.* (વિલેજ) ગામડું.
Madras, *n.* (મદ્રાસ) મદરાસ.
Presidency, *n.* (પ્રેસિડનસિ) ઇલાકો
Several, *adj.* (સેવરલ) કેટલાક.
Banian tree, *n.* (બનિયન ટ્રી) વડનું ઝાડ.

અહિંયાં એક હિંદી શહેરમાંના એક મહોલ્લાનું ચિત્ર છે. તેની બન્ને બાજુએ લોકોને રહેવાને માટે ઘણાંક સુંદર ઘરો પથ્થર અને ઈંટનાં બાંધેલાં છે. ડાબી બાજુએ એક નાનું દહેરું છે, અને તેની નજદીક ઝાડો ઉગે છે. બહાર મહોલ્લામાં સુરજ ઝગઝગતો પ્રકાશે છે, અને ઘણો તાપ પડે છે, ઝાડોની હેઠે છાંયડો છે, અને તે વધારે ઠંડકવાળો છે, તે ઝાડોના છાંયડામાં એક મદારી બેઠો છે, તે એક વાંસળી વગાડે છે, અને એક નાગને નચાવે છે. એક બાયડી પોતાના માથાં ઉપર એક પાણીનું વાસન પકડીને તે મદારીની પછવાડે ઉભી છે. બીજી બાયડી પોતાના માથા ઉપર એક ટોપલી લઇને તે નાગ જોવા ઊભી છે. તેણીની સાથે એક નાની છોકરી છે. ત્રણ માણસો જોવા બેઠાં છે. ઘણે દૂર એક માણસ એક વાંસ ઉપરથી લટકતી ટોપલીઓ સાથે લઇ જાય છે. કદાચ તે પોતાના મન સાથ બોલે છે, "આ બધા લોકો શું જોય છે?" એથાબી વધારે દુર આપણે બળદોથી ખેંચવામાં આવતું એક પાણીનું ગાડું જોઇ શકયે છીએ. અને છેક દૂર એક હાથી તે ટોળાંની ઉપર જણાય છે. તે પછીના ચિત્રમાં વળી એક મ્હોલ્લો છે. તેમાંના ઘરો ઈંટ કે પથ્થરના બાંધેલાં નથી, અને તે પહેલાં ચિત્રોમાંના ઘરો કરતાં વધારે નાના છે. તેઓને પરાળનું છાપરું છે. આ મહોલ્લો મદરાસ ઇલાકાના એક ગામડામાં છે. તે મહોલ્લામાં એક બળદનું ગાડું અને કેટલાક લોકો છે. એક અંગ્રેજ છે. કદાચ તે હમણાજ પેલાં બળદનાં ગાડામાંથી ઉતર્યો છે, તેણે એક ડગલો અને પાટલુન અને સફેદ ટોપી પહેરી છે. તે ઘરોની પછવાડે એક મોટું વડનું ઝાડ ઊગે છે, અને દુર આપણે નાળિયરીના ઝાડ જોઇએ છીએ.

EIGHTEENTH LESSON. અઢારમો પાઠ.

Follows, *v. t.* (ફૉલોઝ) પુંઠે જાયછે.
Bottle, *n.* (બૉટલ) બાટલી.

THE JACKAL AND THE CRABS.
શિયાળ અને કરચલાં.

Crabs, *n.* (ક્રેબ્ઝ) કરચલાં.
Tank, *n.* (ટેન્ક) તળાવ.
Bund, *n.* (બંડ) પુસ્તો [ગડનો.
Weeping, *pr. p.* (ઉવીપિંગ)
Holes, *n.* (હોલ્સ) દર.
Relations, *n.* (રિલેશન્ઝ) સગાંઓ
Turned out, *v. t.* (ટર્નડ આઉટ) કાઢી મૂકયો છે.
Jungle, *n.* (જંગલ) જંગલ.
Refused, *v. t.* (રિફ્યુઝ્ડ) ના પાડી
Consented, *v. i.* (કનસેન્ટેડ) કબુલ થયો.
Moon, *n.* (મુન) ચંદ્ર. [દરણું.
Moonlight, *n.* (મુનલાઇટ)ચાં
Howled, *v. i.* (હાઉલ્ડ) પોકાર કીધો.
Were caught, *v. t.* (કૉટ) પકડવામાં આવ્યા.

એક શિયાળ રડતો એક તળાવના પુસ્તા ઉપર બેઠો હતો. ઘણાંક કરચલાં તે પુસ્તામાંના દરમા રહેતાં હતાં. અને તેને રડતાં સાંભળીને તેઓ બહાર આવ્યાં, અને પુછ્યું. "તમે રડોછો કાંય?" તે શિયાળે જવાબ આપ્યો, "કારણ કે મારાં સગાંઓએ મને જંગલમાંથી કાઢી મૂકયાં છે." તે કરચલાંએ પુછ્યું, "તેઓએ તમને શા માટે જંગલમાંથી કાઢી મુકયાં છે."? તે શિયાળે જવાબ આપ્યો, "તેઓએ મને કાઢી મૂકયો, કારણ કે મેં તેઓની સાથે કરચલાં પકડવા જવાને ના પાડયું. તે કરચલાંએ કહ્યું, "અરે માયાળુ શિયાળ, આવ અને હમારી સાથે રહે, અને હમારૂં રક્ષણ કર!" તે શિયાળે, હા પાડયું. બીજી રાત્રે ચંદ્ર ઝગઝગતો પ્રકાશયો. તે શિયાળે તે કરચલાંને પોતાની સાથે ચાંદરણામાં ફરવા કહ્યું. પણ તેઓએ કહ્યું, "નહિ; હમે હમારા દરથી દૂર જવાને બિહે છીએ.–" તે શિયાળે કહ્યું "બીહતાં ના; હું તમારૂં રક્ષણ કરીશ." ત્યાપછી તેઓ સઘળાં તેની સાથે જંગલમાં ગયાં, જયારે તેઓ ઝાડોનાં છાંયડા તળે આવ્યાં, ત્યારે તે શિયાળે પોકાર કર્યો, અને એકદમ તેના સઘળાં સગાંઓ જંગલમાંથી બહાર આવ્યાં. તેઓ તેની આગળ દોડી ગયાં; અને સઘળાં શિયાળો તરતજ કરચલાંને પકડવા મંડી ગયાં. આખરે તે બિચારાં કરચલાંઓને સઘળા શિયાળો પકડીને ખાઇ ગયા.

NINETEENTH LESSON ઓગણીસમો પાઠ.
THE NAUGHTY BOY. દુષ્ટ છોકરો.

Naughty, *adj.* (નૉટિ) દુષ્ટ.
Scotland, *n.* (સ્કૉટલંડ) સ્કૉટલંડ દેશ.
For to see, જોવા માટે.
Found, *v.t.* (ફાઉન્ડ) માલમપડયું
Hard, *adj.* (હાર્ડ) સખત.

Yard, *n.* (યાર્ડ) વાર.
Merry, *adj.* (મેરિ) આનંદી.
Cherry, *n.* (ચેરિ) ચેરી ફળ.
Lead, *n.* (લેડ) સીસું.
Weighty, *adj* (વેઇટિ) ભારે.
Fourscore, *n.* (ફોરસ્કોર) ચાર કુડી; એંસી.
Door, *n.* (ડોર) દરવાજો.
Wooden *adj* (વુડન) લાકડાંનું.
Shoes, *n.* (શુઝ) બુટ; જોડા.
Wondered, *v. t.* (વન્ડર્ડ) અજાયબ થયો.

એક દુષ્ટ છોકરા હતો, અને તે એક દુષ્ટ છોકરો હતો; ને લોકોને જોવાને સ્કૉટલંડ નાસી ગયો. ત્યારપછી તેને માલમ પડયું કે ઈંગ્લાંડના જેવીજ ત્યાંની જમીન સખત હતી, વાર તેટલોજ લાંબો હતો, ગીત તેટલુંજ આનંદી હતું, ચેરી તેટલુંજ લાલ હતું, સીસું તેટલુંજ ભારે હતું, ચાર કુડી તે એંસી હતા, અને દરવાજો તેવોજ લાકડાનો હતો. એ પ્રમાણે તે પોતાના જોડા પેહેરીને ઉભો રહયો, અને તે અજબ થયો, તે અજબ થયો; તે પોતાના જોડા પહેરીને ઉભો રહયો, અને તે અજબ થયો.

TWENTIETH LESSON વીસમો પાઠ.

TRAVELLING BY ROAD.

જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા વિષે.

Travelling, *ger.* (ટ્રૅવલિંગ) મુસાફરી કરવી.
Often, *ad.* (ઑફન) વારંવાર.
Wheels, *n.* (વ્હીલ્ઝ) પૈડાં.
Is drawn, *v. t.* (ડ્રૉન) ખેંચવામાં આવે છે.
Animals, *n.* (ઍનિમલ્ઝ) પ્રાણીઓ.
Humps, *n.* (હમ્પ્ઝ) ખુંધ.
Strong, *adj.* (સ્ટ્રૉન્ગ) મજબુત.
Driver, *n.* (ડ્રાઇવર) હાંકનાર.
Between, *prep.* (બિટવીન) વચ્ચે.
Whip, *n.* (વ્હિપ) ચાબકો.
Cover, *n.* (કવર) છત્ર.
Mats, *n.* (મૅટ્ઝ) સાદડી.
Sun, *n.* (સન) તડકો.
Is tied, *v. t.* (ટાઇડ) બાંધવામાં આવે છે. [બાજુએ.
Inside, *n.* (ઇન્સાઇડ) અંદરની
Pot, *n.* (પૉટ) વાસણ.
Hangs, *v. i.* (હૅન્ગઝ) લટકે છે.
Cooking-pot, *n.* (કુકિંગ-પૉટ) રાંધવાનું વાસણ.
Slow, *adj.* (સ્લો) ધીમું.
Faster, *ad.* (ફાસ્ટર) વધારે ઝડપથી
Miles, *n.* (માઇલ્ઝ) માઇલ.
Hour, *n.* (અવર) કલાક.
Sleep, *v. i.* (સ્લીપ) ઊંઘવું.

Well, *ad.* (વેલ) સારી રીતે.
Tonga, *n.* (ટૉન્ગા) ટૉન્ગા.
Trot, *v. i.* (ટ્રૉટ) ટપ ટપ ચાલવું.
Central Provinces, *n.* (સેનટ્રલ પ્રૉવિનસિઝ) મધ્ય પ્રાંતો. [બાજુ.
Outside, *n.* (આઉટસાઇડ) બહારની

ઘણી જગાએ આગગાડીની સડક ઉપર આવેલી નથી, અને લોકોએ પગ રસ્તે ત્યાં મુસાફરી કરવી જોઇએ. તેઓ વારંવાર એક બળદનું ગાડું વાપરે છે. અહિંયા એક બળદનાં ગાડાંનું ચિત્ર છે. તેને બે પૈડાં છે, અને બે બળદોથી ખેંચવામાં આવે છે. તેઓ મજાની ખુંધ અને મજબુત પગ સાથના સુંદર પ્રાણીઓ છે. હાંકનાર પોતાના હાથમાં એક ચાબક લઇને તેઓની વચ્ચે ઉભો રહે છે. મુસાફરોનું તડકાં અને વરસાદથી રક્ષણ કરવા માટે સાદડીનું છત્ર હોય છે. તે છત્ર ઉપર બળદને ખાવાને માટે પરાળ બાંધેલું હોય છે, અને બેસવાને માટે અંદર પરાળ હોય છે. તે ગાડાંના મથાળા ઉપરથી એક વાસણ લટકે છે; કદાચ તે હાંકનારનું રાંધવાનું વાસણ છે. તે ગાડાંની પછવાડે એક બુઢો માણસ ઉભો છે; કદાચ તે ગાડાંમાં મુસાફરી કરશે. બળદના ગાડાંમાં ધીમી મુસાફરી થાય છે. બળદો કલાકના બે ત્રણ માઇલ કરતાં વધારે ઝડપથી જઇ શકે નહિ. લોકો વારંવાર રાત્રે બળદના ગાડાંમાં મુસાફરી કરે છે, કારણ કે તે વખતે વધારે ઠંડક હોય છે, અને તેઓ સારી રીતે ઉંઘાઇ શકે છે બીજુ ચિત્ર ટૉન્ગા નામની એક ઘણી સુંદર નાની ગાડી બતાવે છે. તે પણ બે બળદથી ખેંચવામ આવે છે, પણ પહેલાં ચિત્રમાંના બળદના કરતાં તેઓ વધારે નાના હોય છે તેઓ કલાકના કદાચ છ અથવા સાત માઇલ ટપ ટપ ચાલી શકે છે. આના જેવા ટૉન્ગા મધ્ય પ્રાંતમાં વાપરવામાં આવે છે. હાંકનાર બહાર બેસે છે, અને ચાર મુસાફરો અંદર બેસી શકે છે, પણ તેઓ ઘણો સામાન લઈ જઇ શકે નહિ.

TWENTY FIRST LESSON. એકવીસમો પાઠ.

THE PATIENT LITTLE GIRL. ધીરજવાળી નાની છોકરી.

Full of, *adj.* (ફુલ ઑફ) ભરેલો.
Patient, *adj.* (પેશન્ટ) ધીરજવાળી
Famine, *n.* (ફૅમિન) દુકાળ.
Certain, *adj.* (સર્ટન) ચોક્કસ, કોઇએક.
Rich, *adj.* (રિચ) તવંગર.
Loaf, *n.* (લોફ) પાઉં
Servants, *n.* (સરવંટઝ) નોકરો.
Loaves, *n.* (લોવ્ઝ) પાઉં.
Wished, *v. t.* (વિશ્ડ) ઇચ્છયું.
Straggled, *v. i.* (સ્ટ્રગલ્ડ) તરફડીયાં માર્યાં.
Fought, *v. i.* (ફૉટ) લડયો.
Did fight, *v. i.* (ફાઇટ) લડી.

Quietly, *ad.* (ક્વાઍટલિ) શાંતપણે
Was left, *v. t.* (લેફ્ટ) રહ્યો.
Rupees, *n.* (રૂપીઝ) રૂપીયા.
Cried, *v. t.* (ક્રાઇડ) બોલી.
Mistake, *n.* (મિસ્ટેક) ભુલ.
Baked, *v. t.* (બેકડ) ભુંજ્યું.
Reward, *n.* (રિવૉર્ડ) બદલો; ઇનામ.

એકવાર જ્યારે હિંદુસ્તાનમાં દુકાળ ફેલાયલો હતો ત્યારે એક ચોક્કસ ગામનાં છોકરાંઓ એક તવંગર માણુસને ઘર ગયાં અને પાઉં માગ્યું. જ્યારે તેણે તેઓને જોયાં, ત્યારે તેણે કહ્યું, હું દરરોજ દરેક બચ્ચાંને એક પાઉં આપીશ. તેથી તેના ચાકરો પાઉંથી ભરેલી એક મોટી ટોપલી લાવ્યા. અને તે છોકરાંઓ પોતાનું પાઉં લેવા ગયાં. દરેક છોકરૂં સૌથી મોટું પાઉં લેવા ઇચ્છતું હતું. અને તે લેવાને તે સઘળાંઓએ ખેંચતાણ કીધી, અને લડાલડી કીધી. એક નાની છોકરી લડી નહિ, પણ ધીરજથી થોભી જ્યારે બીજાં સઘળાં છોકરાંઓ પોતાનું પાઉં લઇ રહ્યાં, ત્યાર તેણી ટોપલી આગળ ગઇ. ફક્ત એક પાઉં રહ્યું; તે સૌથી નાનું હતું. બીજે દહાડે જ્યારે છોકરાંઓ પોતાનાં પાઉં લેવા આવ્યાં ત્યારે તેઓએ પાછી ખેંચતાણ કીધી અને લડાલડી કીધી. તે નાની છોકરી પાછી ચુપચુપ થોભી, અને છેલ્લું પાઉં લીધું; પાછું તે સૌથી નાનું હતું. તેણી તે પોતાના સાથ આગળ લઇ ગઇ, અને જ્યારે તેણીએ તે કાપ્યું, ત્યારે બે રૂપિયા બહાર પડયા, ત્યાર પછી તેણીની માયે કહ્યું, આ ભૂલ છે; તે રૂપ્યા પેલા તવંગર માણસ આગળ પાછા લઇ જાઓ. પણુ તે તવંગર માણુસે તે રૂપિયા લેવા ના પાડ્યું, એવું કહીને કે તેમાં કાંઇ ભૂલ નથી. જ્યારે મારા ચાકરોએ પાઉં ભૂંજ્યું, ત્યારે તેઓએ આ બે રૂપ્યા સૌથી નાના પાઉંમાં મૂકયા, ધીરજથી થોભવાને માટે તે તમારૂં ઇનામ છે.

TWENTY SECOND LESSON. બાવીસમો પાઠ.

FIRE, આતશ.

Fire, *n.* (ફાયર) આતશ
Ways, *n.* (ઉવેઝ) રીત.
Countries, *n.* (કન્ટ્રિઝ) મુલક્રો.
Cooking, *ger.* (કુકિંગ) રાંધવા.
Rice, *n.* (રાઇસ) ચોખા.
Curry, *n.* (કરિ) કઢી.
Ghee, *n.* (ઘી) ઘી.
To heat, *inf.* (હીટ) ગરમ કરવી.
Bathing, *ger.* (બેધિંગ) નાહવા.
Washing, *ger.* (ઉવૉશિંગ) ધોવું.
Winter, *n.* (ઊવિન્ટર) શિયાળો.
Useful, *adj.* (યુસફુલ) ઉપયોગી.
Iron, *n.* (આયર્ન) લોખંડ.
Copper, *n.* (કૉપર) તાંબું.

Ornaments, *n.* (ઑરનૅમેન્ટ્ઝ)
ઘરેણાં. [લુહાર.
Blacksmiths, *n.* (બ્લૅકસ્મિથ્ઝ)
Coppersmiths, *n.* (કૉપરસ્મિથ્ઝ)
કંસારા. [સોની.
Goldsmiths, *n.* (ગોલ્ડસ્મિથ્ઝ)
Silversmiths, *n.* (સિલ્વરસ્મિથ્ઝ)
રૂપાંનાં દાગીના બનાવનાર.
Red-hot, *adj.* (રેડ-હૉટ) લાલ ચોળ
Hammering, *ger.* (હૅમરિંગ)
હથોડા વડે ટીપવું.

Are drawn, *v. t.* (ડ્રૉન)
ખેંચવામાં આવે છે.
Steam, *n.* (સ્ટીમ) વરાળ.
Charcoal, *n.* (ચારકોલ) કોયલા.
Matches, *n.* (મૅચિઝ) કાંડી.
Head, *n.* (હેડ) મથાળું.
Piece, *n.* (પીસ) ટુકડો [આવે છે.
Is rubbed, *v. t.* (રબ્ડ) ઘસવામાં
Boxes, *n.* (બૉકસીસ) દાબડા.
Sweden, *n.* (સ્વીડન) સ્વીડન દેશ.
Japan, *n.* (જેપાન) જાપાન દેશ.

આતશ ઘણી રીતે વપરાય છે. સઘળા દેશોમાં તે રાંધવા માટે વપરાય છે. તે વગર ચોખા અને કઢી રાંધી શકાય નહિ, ઘી બનાવી શકાય નહિ, અને પાઉં શૂંકી શકાય નહિ. વળી તે નાહવાને માટે પાણી ગરમ કરવા, અને કપડાં ધોવા વપરાય છે. ઠંડા મુલકોમાં લોકોને શિયાળામાં હુંફાળા કરવાને તે વપરાય છે. લોખંડ અને તાંબાની ઘણી ઉપયોગી ચીજો બને છે, અને સોના રૂપાંનાં સુંદર ઘરેણાં બનાવવામાં આવે છે. આ ચીજો લુહાર, કંસારા, સોની, અને રૂપાંનાં દાગીના બનાવનારા, જેઓ સઘળા આતશ વાપરે છે, તેઓથી બનાવવામાં આવે છે. લુહારો લોખંડને લાલચોળ બનાવવાને તે વાપરે છે. તે વખતે તે નરમ હોય છે, અને તેને હથોડા વડે ટીપીને તેઓ તેમાંથી ઘણી ઉપયોગી ચીજો બનાવી શકે છે. આતશ કંસારાઓ પણ વાપરે છે, જેઓ તાંબાના વાસણો વાપરે છે, અને સોની અને રૂપાંનાં દાગીના બનાવનારાઓ વાપરે છે, જેઓ સોના અને રૂપાંનાં દાગીના બનાવે છે. આગગાડીઓ ઇન્જીનથી ખેંચાય છે, કે જે ઇન્જીનો વરાળથી ચાલે છે. વરાળ બનાવવાને માટે પાણીને ગરમ કરવું જોઇએ. લાકડાં અથવા કોયલા બાળીને આપણે આતશ મેળવ્યે છીયે. એઓને સળગાવવાને માટે આપણે કાંડી વાપરયે છીયે. કાંડી, સૂરા અથવા રાતા માથાં સાથનો લાકડાંનો એક નાનો ટુકડો છે, કે જેને જયારે ઘસવામાં આવે છે, ત્યારે બળે છે. કાંડી હિંદુસ્તાનમાં બનાવવામાં આવતી નથી. તેઓ બીજા દેશમાંથી આવે છે, કે જેઓનાં નામ તમે કાંડીની દાબડી ઉપર વાંચી શકશો. આમાંના કેટલાક દેશો ઇગ્લાંડ, સ્વીડન, અને જાપાન છે. દરેક દાબડામાં ઘણી કાંડીઓ છે.

TWENTY THIRD LESSON. તેવીસમો પાઠ.

Together, *ad.* (ટુગેધર) સાથે.

THE TWO MISERS. બે કંજુસો.

Misers, *n.* (માઇઝર્ઝ) કંજુસો.
Dipped, *v. t.* (ડિપ્ડ) બોળ્યું.
Waste, *v.t.* (વેસ્ટ) બરબાદ કરો છો.
Bottom, *n.* (બૉટમ) તળીયે.
Nail, *n.* (નેલ) ખીલો.
Pointed, (પૉઇનટેડ) આંગળી કરી બતાવી.
Admired, *v.t.* (ઍડમાયર્ડ) વખાણી
Careful, *adj.* (કેરફુલ) સંભાળ ભરેલી.

એક દહાડો બે કંજુસો જેઓ સાથે મુસાફરી કરતા હતા, તેઓ જમવા બેઠા. એકની પાસે ઘીનું એક ઘણું નાનું વાસણ હતુ, જેમાં તે પોતાની રોટલી, તે પોતાના મોઢામાં મૂકવા આગમજ બોળતો હતો. બીજા કંજુસે કહ્યું, તે રીતે તમારૂં ઘી બરબાદ કાંય કરોછો? મારી ખાવાની રીત જુઓ ત્યાર પછી તેણે હેઠે ઘણા થોડાં ઘી સાથનું એક નાનુ વાસણ અને એક પાઉં બહાર કાઢયાં. તેણે તે વાસણ ભીતના એક ખીલા ઉપર ટાંગ્યું, અને પોતાની રોટલી ખાવા લાગ્યો. હરેક પાઉંનો ટુકડો પોતાનાં મોઢાંમાં મૂકવા આગમજ, તેણે ઘીના વાસણ તરફ આંગળીકરીને બતાવ્યા કીધું બીજા કંજુસે ખાવાની તેની સંભાળ ભરેલી રીતની ઘણીજ વખાણ કરી, કે જે રીતને તેણે 'પાઉં અને આંગળી કરીને બતાવો' એવું નામ આપ્યું.

TWENTY FOURTH LESSON. ચોવીસમો પાઠ.

Even, *ad.* (ઇવન) વળી.
Most, *adj* (મોસ્ટ) ઘણા ખરા.
Bengal, *n.* (બેન્ગાલ) બંગાળા.
Punjab, *n.* (પંજાબ) પંજાબ.

WATER, પાણી.

Need, *v. t.* (નીડ) જોઇએ છે.
Clean, *adj.* (કલીન) સ્વચ્છ.
Farmers, *n.* (ફાર્મર્ઝ) ખેડુતો.
Crops, *n.* (ક્રાપ્ઝ) પાક.
June, *n.* (જયુન) જુન મહિનો.
September, *n.* (સપટેમબર) સપટેમ્બર મહિનો.
October, *n.* (ઑકટોબર) અકટોબર મહિનો.
January, *n.* (જૅન્યુઅરી) જાનેવારી મહિનો.
Is collected, *v. t.* (કલેકટેડ) એકઠું કરવામાં આવે છે.
Wells, *n.* (ઉવેલ્ઝ) કુવા.

Purposes, *n.* (પરપઝિઝ) કામો.
Fail, *v. i.* (ફેલ) નિષ્ફળ નિવડે છે.
Rivers, *n.* (રિવર્ઝ) નદીઓ [જાયછે.
Dry up, *v. i.* (ડ્રાઇ અપ) સુકાઇ

આપણને આતશ કરતાં પણ પાણી વધારે જોઇએ છે. આપણને તે પીવાને માટે, રાંધવાને માટે, નાહવાને માટે, અને આપણાં કપડાં ધોવાને માટે જોઇયે છે. તે વગર ચોખા ઉકાળી શકાય નહિ, પાઊં બનાવી શકાય નહિ, અથવા તો આપણે આપણું શરીર સાફ રાખી શકયે નહિ. ખેડુતોને પોતાનો પાક ઉગાડવાને માટે વળી તેની જરૂર છે. પાણી જમીન ઉપર વરસાદ તરીકે પડે છે. હિંદુસ્તાનના ઘણાખરા ભાગોમાં ઘણોખરો વરસાદ જુનથી તે સપટેમ્બર મહિના સુધીમાં પડે છે. હિંદુસ્તાનની અગ્નિકોણમાં ઘણો ખરો વરસાદ અકટોબરથી તે જાનેવારી મહિના સુધીમાં પડે છે, ઘણુંખરું પાણી જે વરસાદ તરીકે પડે છે, તે ઝરા અને નદીઓમાં વહે છે. તેમાંનું કેટલુંક તળાવમાં એકઠું થાય છે. તેમાંનું કેટલુંક જમીનમાં થઇને કુવામાં વહે છે. લોકો નદીઓમાં, ઝરામા અને તળાવોમાં નાહે છે અને પોતાના કપડાં ધુએ છે, અને આ સઘળાં કામને માટે તેઓમાંથી અને કુવામાંથી પાણી વાપરે છે. ખેડૂતો પણ નદી, નાળાં, અને તળાવોમાંથી પોતાને પાક ઉગાડવાને માટે પાણી લે છે. તેઓ વારંવાર વળી આ કામને માટે કુવામાંથી પાણી ખેંચે છે. કોઇ કોઇ વાર હિન્દુસ્તાનમાં ચોમાસું નિષ્ફળ નિવડે છે; નદી તળાવ, અને કુવાઓ સુકાઇ જાય છે, ખેડુતોને પાણી મળી શકતું નથી, તેઓનો પાક ઉગતો નથી, અને દુકાળ પડે છે.

TWENTY-FIFTH LESSON, પચીસમો પાઠ.

Trotted, *v. i* (ટ્રૉટેડ) ટપટપ ચાલ્યા.

WHAT A BIRD THOUGHT એક પક્ષીએ શું વિચાર્યું.

Lived, *v. i.* (લિવ્ડ) રહેતું હતું.
Round, *adj.* (રાઉન્ડ) ગોળ.
World, *n.* (ઊવર્લ્ડ) દુન્યા.
Pale-blue, *adj.* (પેલ-બ્લ્યુ) ફિક્કા આસમાની રંગના.
Shell, *n.* (શેલ) કોટલું.
Next, *ad.* (નેક્સ્ટ) ત્યારપછી.
Needed, *v. i* (નીડેડ) જોઇતો હતો.
Covered, *v. t.* (કવર્ડ) ઢંકાયલો હતો.
Fluttered, *v. i.* (ફ્લટર્ડ) પાંખ ફફડાવીને ઊડયું.
Blind, *adj.* (બ્લાઇન્ડ) આંધળી.
Beyond, *prep.* (બિયૉન્ડ) પેલીમેર.
Really, *ad.* (રિયલિ) ખરેખર.

પહેલ વહેલાં હું એક, નાના ઘરમાં રહેતું હતું, અને ત્યાં ઘણી સારી રીતે રહેતું હતું, મારે મનસે દુન્યા નાની અને ગોલ હતી. અને ફીક્ક આસમાની રંગના કાટલાંની બનાવેલી હતી. ત્યારપછી હું એક નાના માળામાં રહેતું હતું, અથવા તો મને કોઇ બીજા (માળાની) ગરજ હતી નહિ, મેં ધાર્યું કે દુન્યા પરાળની બનાવેલી હતી, અને મારી માયથી ઢંકાયલી હતી. એક દહાડો મને શું મળી શકેછે તે જોવા, હું માળામાંથી ઉડી ગયું. મેં કહ્યું, દુન્યા પાંદડાંની બનાવેલી છે, હું ઘણું આંધળું છું. આખરે હું ઝાડની પેલા મેર ઊડી ગયું, અને આકાશને એટલું બધું આસમાની જોયું. હવે દુન્યા ખરેખર કેમ બનાવવામાં આવી છે, તે હું કહી શકતું નથી–તમે કહી શકશો?

TWENTY SIXTH LESSON. છવીસમો પાઠ

Therefore, *conj.* (ધેરફર) તેટલા માટે.

Got up, *v. i.* (ગૉટ અપ) ઉઠ્યો.

Get up, *v. i.* (ગેટ અપ) ઉઠ્યે છીયે.

Rises, *v. i.* (રાઇઝિઝ) ઉગે છે.

THE SILVERSMITH AND THE BANGLE.

રૂપાંનાં દાગીના બનાવનાર અને બાંગડી.

Bangle, *n.* (બૅંગલ) બાંગડી.

Dishonestly, *ad.* (ડિસ્‌ઑનિસ્ટલિ) અપ્રમાણિકપણે.

Mix, *v. i.* (મિક્સ) ભેળે છે.

Pure, *n.* (પ્યોર) ચોખ્ખાં.

Behave, *v. i.* (બિહેવ) વરતવું.

Honestly, *ad.* (ઑનિસ્ટલિ) પ્રમાણિકપણે.

Towards, *prep.* (ટોઅર્ડઝ) તરફ.

Lit, *v. t.* (લિટ) સળગાવ્યો.

Wrong, *adj.* (રૉન્ગ) ખોટું.

Melted, *v.t.* (મેલ્ટેડ) પીગળાવ્યું.

રૂપાંનાં દાગીના બનાવનારાઓ વારંવાર, જે રૂપું તેઓને દાગીના બનાવવાને માટે આપવામાં આવે છે, તેમાં અપ્રમાણિકપણે ઘણું તાબું ભેળે છે. એકવાર એક રૂપાંનાં દાગીના બનાવનારની માયે તેને પોતાને માટ ચોખ્ખાં રૂપાંની એક બાગડી બનાવવા કહ્યું. તેણે કહ્યું, તમે મારાં માય છો, કે જેઓ મને ચાહે છે, તેટલા માટે હું તમારી તરફ પ્રમાણિકપણે વર્તીશ. તથી તેણે પોતાનો આતશ સળગાવ્યો, અને એક ભારે બાંગડી બનાવી, કે જે તેણે પોતાની માયને આપી. પણ તે તેણે ચોખ્ખાં રૂપાંની બનાવી નહિ. તેમાં તેણે થોડુંક તાંબુ નાખ્યું, અને થોડુંક રૂપું પોતે રાખ્યું. ત્યારપછી તે સુઇ ગયો, પણ તે ઉંઘાઇ શક્યો નહિ.

તેને માત્ર એમજ વિચાર આવ્યો, કે મેં ખોટું કીધું છે. મેં કાંઇબી તાંબુ (ભેળ્યા) વગર એક રૂપાંની બાંગડી બનાવી નથી. આખરે તે ઉઠયો, અને પોતાની માય જે ઉંઘાયલી હતી, તેના હાથ ઉપરથી બાંગડી કાઢી નાખી ત્યારપછી તેણે પોતાનો આતશ સળગાવ્યો અને થેડુંક વધારે રૂપું પીગળાવ્યું. આ વખતે તેણે તેની સાથે કાંઇબી તાંબુ ભેળ્યું નહિ, અને બીજી બાંગડી બનાવી, જે તેણે પોતાની માયના હાથ ઉપર પહેરાવી, આ પછી તે ઉંઘાઇ શકયો.

TWENTY-SEVENTH LESSON. સત્તાવીસમો પાઠ.

Differ, *v. i.* (ડીફર) જુદા પડેછે.
Has boiled, *v. t.* (હૅઝ બૉઇલ્ડ) ઉકાળ્યાં છે.
Almost, *ad.* (ઑલમોસ્ટ) લગભગ.
Full, *adj.* (ફુલ) ભરેલા.
Metals, *n.* (મેટલ્ઝ) ધાતુઓ.

METALS, ધાતુઓ. IRON, લોખંડ.

Zinc, *n.* (ઝિન્ક) જસત
Heavier, *adj.* (હૅવિયર) વધારે ભારે.
Have been mentioned, *v. t.* (... મેનશન્ડ) જણાવવામાં આવી છે.
Heaviest, *adj.* (હેવિએસ્ટ) સૌથી ભારે.
Appear, *v. i.* (ઍપિયર) દેખાય છે.
Are rubbed, *v. t.* (રબ્ડ) ઘસવામાં આવે છે.
Tools, *n.* (ટૂલ્ઝ) હથીયારો.
Steel, *n.* (સ્ટીલ) પોલાદ.
Axes, *n.* (ઍકસિઝ) કુહાડી.
Saws, *n.* (સૉઝ) કરવત.
Chisels, *n.* (ચિઝલ્ઝ) કરસી.
Tables, *n.* (ટેબલ્ઝ) મેજ.
Rails, *n.* (રેલ્ઝ) પાટા.
Wheels, *n.* (ઉવ્હીલ્ઝ) પૈડાં.
Swords, *n.* (સૉર્ડઝ) તરવાર.
Guns, *n.* (ગન્ઝ) બંદુક.
Soldiers, *n.* (સોલજર્ઝ) સીપાઇઓ.

લોખંડ, તાંબુ સોનું અને રૂપું સઘળી ધાતુઓ છે, અને બીજી ઘણીક છે. આમાંની કેટલીક સીસું અને જસત છે. ધાતુઓ એક બીજાથી જુદી પડે છે કેટલીક ધાતુઓ બીજા કરતાં વધારે કઠણ હોય છે, કેટલીક નરમ હોય છે, કેટલીક વધારે તેજથી પ્રકાશે છે, કેટલીક વધારે ભારે છે જે ધાતુઓ જણાવવામાં આવી છે, તેમાં લોખંડ સર્વથી સખત છે, સીસું સર્વથી નરમ છે, અને સોનું સર્વેથી ભારે છે. રૂપું, તાંબું, અને સોનું, સીસાં અને જસતના કરતાં વધારે તેજથી પ્રકાશે છે. ધાતુઓ વળી એકબીજાથી રંગમાં જુદી પડે છે. તાંબુ રાતું છે. સોનું પીળું છે, બીજી ધાતુઓ સફેદ છે, પણ લોખંડ અને સીસાંને જ્યારે ઘસીને પ્રકાશતું કરવામાં આવતું નથી, ત્યારે તે વારંવાર લગભગ કાળું દેખાય છે. સઘળી ધાતુઓમાં

લોખંડ આપણુને સર્વથી ઘણું ઉપયોગનું છે, કારણ કે તે સર્વથી સખત છે. હથિઆરો લોખંડ અથવા પોલાદના બનાવેલાં છે. કે જે ઘણું કઠણ લોખંડ છે. કુહાડી, કરવતી, અને ફરસી સઘળાં હથિઆરો છે. તેઓ વગર ઘર બંધાઇ શકાય નહિ, અને ખુરશી, મેજ, અને બિછાણાં બનાવી શકાય નહિ. પોલાદ વગર આપણુને આગગાડી મળી શકે નહિ. એનજીનો તેના બનાવવામાં આવે છે, અને પાટા અને વળી ગાડીનાં પૈડાં તેનાં બનાવવામાં આવે છે. લોખંડ અને પોલાદ ગાડાં અને ગાડી બનાવવામાં વપરાય છે. તરવાર અને બંદુક, કે જે વડે સિપાઇઓ લડે છે તે પણ પોલાદ અને લોખંડના બને છે.

TWENTY-EIGHTH LESSON. અઠાવીસમો પાઠ.

About, *prep.* (અબાઉટ) વિષે.
Jack-a-Nory, *n.* (જૅક-એ નોરી)
Story, *n.* (સ્ટોરિ)વાર્તા[ઓકરાનું નામ.
Story's=Story is.
Is done, *v. t.* (ડન) પુરી થઇ છે.
Eggs, *n.* (એગ્ઝ) ઈંડાં.

REFLECTIONS, પડછાયો.

Reflections, *n.* (રિફ્લેક્શન્ઝ) પડછાયો.
Character, *n.* (કૅરૅક્ટર) લક્ષણ.
Pathans, *n.* (પથાન્ઝ) પથાન લોકો.
Proud, *adj.* (પ્રાઉડ) મગરૂર.
Stubborn, *adj.* (સ્ટબૉર્ન) હઠીલા.
Baner, *n.* (બેનર) બેનર દેશ.
Banerwals, *n.* (બેનરઉવલ્ઝ) બેનરઉવલ્ઝ દેશ.
Foolish, *adj.* (ફુલિશ) મુર્ખ.
Tales, *n.* (ટેલ્ઝ) વાતો.
Holding, *pr. p.* (હોલડિંગ) પકડીને
Fingers, *n.* (ફિન્ગર્ઝ) આંગળાં.
Vessel, *n.* (વૅશલ) વાસણ.
Husband, *n.* (હઝબંડ) ધણી.
Wife, *n.* (વાઇફ) બાયડી.
Ugly, *adj.* (અગલિ) બેડાળ.
Thief, *n.* (થીફ) ચોર.
Leap, *v. i.* (લિપ) કુદવું.
Disturbed, *p.p.*(ડિસટર્બ્ડ) ઉઠલપાઠલ થયલું.
Clever, *adj.* (કલેવર) હુશિયાર.
Trouble, *v.i.* (ટ્રબલ) હેરાન કરવું.

દરેક મુલકના લોકોના તેઓના પોતાના ખાસ લક્ષણ હોય એમ કહેવાય છે, પથાન લોકો વિષે કહેછે કે તેઓ ઘણા મગરૂર છે. અફઘાનો ઘણા હઠીલા છે, બેનરના લોકો અથવા બેનર ઉવલઝ ઘણા મુર્ખ છે. આ છેલ્લા વિષે ઘણીક વાતો કહેવાયલી છે, જેમાંની આ એક છે, એક વાર એક નાનો બેનરઉવલ, પોતાના મોઢામાં

પોતાની બે આંગળી પકડીને પાણીથી ભરેલા એક વાસણમાં જોયું અને તેમાં પોતાનો પડછાયો જોયો. તેણે કહ્યું, બાય! બાય! આ વાસણનાં પાણિ માંગતું એક બાળક છે, તે બાયે પોતાનો ધણી, જે નજદીક સુતો હતો. તેને હાંક મારી કહ્યું, આ વાસણમાં શું હશે? જુઓ અને તપાસો. તે માણસે અંદર જોયું, અને પોતાનો પડછાયો જોઇને બોલ્યો, બાયડી! બાયડી! તેમાં કોઇ બાળક નથી, પણ એક કદરૂપો ચોર છે, જે બહાર કુદી આવીને આપણને સઘળાંને મારી નાખશે. એમ કહીને તેણે એક ભારે પથ્થર લીધો, અને તે ચોરને મારી નાખવાની ધારણાએ તેને પાણીમાં નાખ્યો, ત્યાર પછી તેણે પાછું જોયું અને તે પથ્થરથી માત્ર પાણીનેજ ખળભળાયલું જોઇને, તેણે પોતાની બાયડીને કહ્યું, આ ચોર ઘણો હુશીયાર હતો, તે જતો રહયો છે.—તેની બાયડીએ કહ્યું, તે કયાં ગયો છે? તે વરે કહ્યું. તે કયાં ગયો છે, તે હું કહી શકતો નથી, પણ તે ફરીથી આ ઘરને હેરાન કરશે નહિ.

TWENTY-NINTH LESSON. ઓગણત્રીસમો પાઠ.

Exploring, *pr.p.* (એક્સ્પ્લોરિંગ) શોધ કરતો.

Sir, *n.* (સર) સાહેબ.

WHERE ARE YOU GOING TO, MY PRETTY MAID? મારી સુંદર કુમારીકા, તમે કયાં જાઓછો?

Pretty, *adj.* (પ્રિટિ) સુંદર

Maid, *n.* (મેડ) કુમારિકા.

A-milking, *ger.* (એ-મિલ્કિંગ) દુધ દોહવા માટે.

If you please, જો તમારી મરજી પડે તો

What is your father? તમારા બાવા શું ધંધો કરે છે?

Fortune, *n.* (ફૉરચ્યુન) દોલત.

Face, *n.* (ફેસ) ચહેરો.

Marry, *v. t.* (મૅરિ) પરણવું.

Nobody, *n.* (નોબડિ) કોઇ નહિ.

મારી સુંદર કુમારિકા, તમે કયાં જાઓ છો? તેણીએ કહ્યું સાહેબ, હું દુધ દોહવા જાઉં છું. તેણીએ કહ્યું, સાહેબ, તેણીએ કહ્યું, સાહેબ; તેણીએ કહ્યું, સાહેબ, હું દુધ દોહવા જાઉં છું. મારી ખુબસુરત કુમારિકા, હું તમારી સાથે આવું? તેણીએ કહ્યું, મહેરબાન સાહેબ, હા, જો તમારી મરજી પડે તો. તેણીએ કહ્યું, સાહેબ, તેણીએ કહ્યું, સાહેબ; તેણીએ કહ્યું મહેરબાન સાહેબ, હા, જો તમારી મરજી પડે તો. મારી ખુબસુરત કુમારિકા, તમારા બાવા શું ધંધો કરે છે? તેણીએ કહ્યું, સાહેબ, મારા બાવા ખેડુત છે, તેણીએ કહ્યું, સાહેબ, તેણીએ કહ્યું,

સાહેબ; તેણીએ કહ્યું, સાહેબ, મારા બાવા એક ખેડુત છે. મારી સુંદર કુમારિકા, પણ તમારી દોલત શું છે? તેણીએ કહ્યું, સાહેબ, મારો ચહેરો તે મારી દોલત છે તેણીએ કહ્યું સાહેબ, તેણીએ કહ્યું, સાહેબ; તેણીએ કહ્યું સાહેબ, મારો ચહેરો તે મારી દોલત છે. મારી સુંદર કુમારિકા, મારી સુંદર કુમારિકા, મારી સુંદર કુમારિકા, ત્યારે હું તમારી સાથે પરણી શકતો નથી. મારી સુંદર કુમારીકા, ત્યારે હું તમારી સાથે પરણી શકતો નથી. તેણીએ કહ્યું, મેહેરબાન સાહેબ, કોઇએ તમને માગણી કીધી હતી નહિ.

THIRTIETH LESSON ત્રીસમો પાઠ.
COPPER, ZINC, BRASS, AND BRONZE.
તાંબુ, જસત, પિત્તળ, અને કાંસુ.

Bronze, *n.* (બ્રોન્ઝ) કાંસુ.
Beautiful, *adj.* (બ્યુટીફુલ) ખુબસુરત.
Can be polished, *v. t.* (પૉલિશ્ડ) [ચલકતા થઇ શકે.
Neither, *conj.* (નિધર) બેમાનું એકે નહિ.
Beat, *v. t.* (બીટ) ટીપવું.
Hammers, *n.* (હૅમર્ઝ) હથોડા.
Shape, *n.* (શેપ) રૂપ.
Brass, *n.* (બ્રાસ) પિત્તળ.
Mixture, *n.* (મિક્ષ્ચર) મેળાવણી.
Kinds, *n.* (કાઇન્ડ્ઝ) જાત.
Lamps, *n.* (લૅમ્પ્ઝ) ફાણુસ.
Tin, *n.* (ટિન) કલાઇ.
Quarter-anna, *n.* (ક્વૉરટર-આના) ¼ આનો, દોઢીયું.
Half-anna, *n.* (હાફ-આના) અરધો આનો.
Pieces, *n.* (પીસિઝ) સિક્કાઓ.
Pies, *n.* (પાઇઝ) પૈ.
Bells, *n.* (બેલ્ઝ) ઘંટ.
Cannon, *n.* (કૅનન) તોપ.

તાંબાને સુંદર લાલ રંગ હોય છે; તે સાફ કરીને અથવા ઘસીને ઘણી ચળકતી કરવામાં આવે છે. તે લોખંડ જેવી કઠણ નથી, અથવા સીસાં જેવી ભારે નથી કંસારાઓ તેને હથોડા વડે ટીપીને તેનો કાંઇબી ઘાટ બનાવી શકે છે. પાણીના વારણ અને રાધવાનાં વાસણ વારંવાર તાંબાના બનાવવામાં આવે છે. જસત એક એવી ધાતુ છે, જે વિષે અગાઉ જણાવવામાં આવ્યું નથી. તે રંગે લગભગ સફેદ છે, પિત્તળ એ તાંબા અને જસતની મેળવણી છે, આ ધાંતુઓને સાથે પીગળાવવામાં આવે છે, અને આ રીતે એક નવી ધાતુ બને છે, જે તાંબા જેવી લાલ નથી, અથવા જસત જેવી સફેદ નથી, પણ લગભગ સોના જેવી સુંદર

પીલા રંગની હોય છે. સઘળી જાતના અને આકારના વાસણો પીત્તળના બને છે, અને વળી ફાણુસો અને બીજી ગણી ઉપયોગી ચીજો પીત્તળની બને છે, કાંસુ, તાંબા સાથે કલાઇ નામની બીજી સ્ફેદ ધાતુની મેળવણી છે તેનો રંગ ભુરો છે અને તે પીત્તળના જેટલી સાફ ચળકતી થઈ શકતી નથી. ૦ આના અને અરધા આનાના સિક્કાઓ અને પૈ તેની બનાવે છે. વળી તે ઘંટ બનાવવાના કામમાં આવે છે. એક વાર તે તોપ બનાવવાના કામમાં આવતી હતી, પણ હવે એ તોપો લોખંડ અથવા પોલાદની બને છે.

THIRTY-FIRST LESSON એકત્રીસમો પાઠ.

Generally. *ad.* (જેનરલિ) ઘણું કરીને.
Tried, *v. t.* (ટ્રાઇડ) કોશેશ કીધી.
Few, *adj.* (ફ્યુ) ઘણાં૦૮ થોડાં.
Fortune, *n.* (ફૉરચ્યુન) નસીબ.
Ever, *ad.* (એવર) હંદીબી.
On and on, આગળ અને આગળ.
Benares, *n.* (બનારસ) હિંદુઓનું પવિત્ર બનારસ શહેર.
Rameswaram, *n.* (રામેશ્વરમ) રામેશવરમ શહેર.
Anna, *n.* (આના) આના.

THE STORY OF ALADDIN–I

અલાદ્દીનની વાત-ભાગ ૧ પહેલો.

Tailor, *n.* (ટેલર) દરજી.
Pekin, *n.* (પેકિન) પેકીન શહેર.
China *n.* (ચાઇના) ચીન દેશ.
Died, *v. i.* (ડાઇડ) મરણ પામ્યો.
Loved, *v. t.* (લવ્ડ) ચાહતી હતી.
Worked, *v. i.* (વર્કડ) કામ કરતી હતી.
Industriously, *ad.* (ઇનડસટ્રિયસલિ) ઉદ્યોગથી.
Behave, *v. i.* (બીહેવ) વરતવું.
Help, *v. t.* (હેલ્પ) મદદ કરવી.
Magician, *n.* (મૅજીશ્યન) જાદુગર.
Magic, *n.* (મૅજીક) જાદુ.
Uncle, *n.* (અંકલ) કાકો.
Dead, *adj.* (ડેડ) મરી ગયલો.
Talked, *v. i* (ટૉકડ) વાત કીધી.
Promised, *v. t.* (પ્રૉમિસ્ડ) વચન આપ્યું.
Merchant, *n.* (મરચંટ) વેપારી.
Clothes, *n.* (કલોધઝ) કપડાં.
Set out, *v. i.* (સેટ આઉટ) નીકળ્યાં.
Garden, *n.* (ગારડન) બાગ.
Reward, *n.* (રેઉવૉર્ડ) બદલો.

અલાદીન એક દરજીનો દીકરો હતો, કે જે દરજી ચીનમાં આવેલાં પેકિન શહેરમાં રહેતો હતો. જ્યારે અલાદીન બાર વર્ષનો થયો, ત્યારે તેનો બાપ મરણ પામ્યો, તેની માય તેને ઘણો ચાહતી હતી, અને તેને અને પોતાને માટે રોટલી મેળવવાને ઉધોગથી કામ કરતી હતી. અલાદીન સારી રીતે વરત્યો નહિ, તે ઉધોગી છોકરો ન હતો, તેથી તેણે તેણીને મદદ કીધી નહિ, પણ ઘણું કરીને આખો દહાડો મહોલ્લામાં રમતો હતો. એક દહાડો જ્યારે તે મહોલ્લામાં રમતો હતો, ત્યારે એક માણસ ઉભો રહયો, અને તેની તરફ જોયું. આ માણસ એક હિંદી જાદુગર હતો. તે જાદું કરવામાં પોતાને અલાદીન પાસે મદદ કરાવવા ઇચ્છતો હતો, તેટલા માટે તેણે અલાદીનને કહ્યું. હું તારો કાકો થાઉં છું, તમારો બાપ મારો ભાઇ થતો હતો. અલાદીને તે જાદુગરને કહયું, મારો બાપ મરણ પામ્યો છે, અને હું મારી માય સાથે તેના ઘરમાં રહું છું. ત્યાર પછી તે જાદુગરે અલાદીનને પોતાને તેણીની આગળ લઇ જવા કહયું. તે જાદુગરે અલાદીનની માય સાથે ઘણી વાત કીધી, અને આખરે તેને વેપારી બનાવવાની કબુલાત આપી. આ તેને મારે મોટું સારૂં નસીબ જણાયું. બીજે દહાડે તે, જાદુગર સાથે રહેવા ગયો, કે જેણે તેને થોડાંક સુંદર નવા કપડાં આપ્યાં, થોડા દિવસમાં તે અને જાદુગર મોટા મિત્રો થયા. એક સહવારે તેઓ સાથે લાંબે સુધી ફરવા નીકળ્યા. તેઓ શહેરથી ઘણે દુર ચાલ્યા, અને આખરે અલાદીને પુછયું, કાકા આપણે ક્યાં જઇએ છીયે ? હું વધારે દુર ચાલીશ નહીં. તે જાદુગર થોભ્યો નહીં, પણ બોલ્યો, ધીરજ પકડો, અને તમને તમારો બદલો મળશે. આપણે જલદીથી તમે કદી જોયો હોય તેમાં સર્વથી સુંદર બાગ આગળ આવીશું. તેથી તેઓ આગળ અને આગળ ચાલ્યા, પણ અલાદીને કાંઇબી બગીચો જોયો નહિ.

THIRTY-SECOND LESSON. બત્રીસમો પાઠ.

THE SUN IS GONE DOWN સુરજ અસ્ત પામ્યો છે.

Is gone down, અસ્ત પામ્યો છે.	Hide *v. i.* (હાઇડ) છુપાવું.
Will be laid by, તેજ ઢંકાઇ જશે	Frost, *n.* (ફ્રાસ્ટ) ઝાકળ.
Lift *v. t.* (લીફ્ટ) ઉંચકવું.	

સુરજ અસ્ત પામ્યો છે, અને ચંદ્ર આકાશમાં છે; પણ સુરજ ઉગશે, અને ચંદ્ર ઢંકાઇ જશે. ફુલ ઉંઘમાં છે. પણ તે મરી નથી ગયું; જ્યારે સહવાર પ્રકાશે છે, ત્યારે તે પોતાનું માથું ઉંચકશે. જ્યારે શિયાળો આવે છે, ત્યારે તે મરણ પામશે–નહિ, નહિ; તે ઝાકળ અને બરફથી માત્ર ઢંકાઇ જશે. ઉનાળો ખચીત આવશે, સુરજ ખચીત ઉગશે; રાત અને શિયાળો જતાં રહેશે.

THIRTY THIRD LESSON તેત્રીસમો પાઠ.

Wears,, *v.* t. (ઉવેર્ઝ) પહેરે છે.
August, *n.* (ઑગસ્ટ) આગસ્ટ મહિનો.

THE PRECIOUS METALS કિમતી ધાતુઓ.

Precious, *adj.* (પ્રિશ્યસ) કિમતી.
Rust, *v. i.* (રસ્ટ) કીટાય છે.
Becomes, *v. i.* ((બિકમ્ઝ) થાય છે.
Rings, *n.* (રિંગઝ) વીંટીઓ.
Earrings, *n.*(ઇઅરરિંગ્ઝ) એરીંગો
Ornamented, *v. t.* (ઑરનૅમેન્ટેડ) શણગારવામાં આવે છે.
Precious stones, કીંમતી પથ્થર
Diamonds, *n.* (ડાયમંડઝ) હીરાઓ.
Rubies, *n.* (રુબિઝ) લાલ.
Emeralds, *n.* (એમરલ્ડઝ) પાના
Money, *n.* (મનિ) પૈસા.
Coins, *n.* (કોઇન્ઝ) સિક્કા.
Sovereign, *n.* (સૉવરિન) પાઊંડ; પંદર રૂપ્યાની કિંમતનો સોનાનો સિક્કો.
Value, *n.* (વૅલ્યુ) કિંમત.
Government, *n.* (ગવર્નમેન્ટ) સરકાર.
Office, *n.* (ઑફીસ) કચેરી.
Mint, *n.* (મિન્ટ) તંકશાળ.
Size, *n.* (સાઇઝ) કદ
Differ, *v. i.* (ડિફર) જુદા પડે છે.
Formerly, *ad.* (ફૉરમરલિ) અગાઉ
Leather, *n.* (લેધર) ચામડાં.
Cowries, *n.* (કૉરિઝ) કૉરિઓ.

રૂપું સર્વથી સફેદ ધાતુ છે. ધાતુઓ ઘણું કરીને હવામાં કીટાઇ જાયછે. લોખંડ કાટથી લાલ થાય છે, તાંબુ લીલું થાય છે, સીસું ભુરું સફેદ થાય છે. રૂપુ, ઉપર કાટ ચઢતો નથી. પણ હંમેશાં સફેદ રહે છે. સોનું પણ એક એવી ધાતુ છે કે જેની ઉપર કાટ ચઢતો નથી. રૂપાં અને સોનાને કિમતી ધાતુઓ કહે છે, રૂપુ અને સોનું ઘરેણા બનાવવાનાં કામમાં આવે છે, જેવાંકે બાંગડી, વીંટીઓ અને એરીંગો, જેને વારંવાર કીંમતી પથરોથી શણગારવામાં આવે છે, જેવાંકે લાલ, હીરા અને પાણા. લાલ રાતા હોય છે, હીરા સફેદ હોય છે, અને પાના લીલાં હોય છે. કીંમતી ધાતુઓ વળી પૈસા બનાવવાને માટે વપરાય છે, હિંદુસ્તાનમા રૂપાંના સિક્કા રૂપ્યા, અર્ધા, પાવલા અને બેઆનીઓ છે. યુરોપના ઘણા ખરા દેશોમાં સોનાના સિક્કા પણ વપરાયછે. ઇંગ્લંડમાં સોનાના સિક્કાઓ સૉવરિન અને અર્ધા સૉવરિન છે. સૉવરિનની કિંમત પંદર રૂપિયા છે, અને અર્ધા સૉવરિનની કિંમત સાડા સાત

રૂપા છે. વળી સૉવરિન હિંદુસ્તાનમાં કોઈ કોઈ વાર પૈસા તરિકે વપરાય છે. સૉવરિન અને અર્ધા સૉવરિનના વળી ઘરેણાં બને છે, જે સ્ત્રીઓ પહેરે છે, સોનું અને રૂપું નરમ ધાતુઓ છે. તેટલા માટે જ્યારે તેના સિક્કા બનાવવામાં આવે છે, ત્યારે તેઓની સાથે સહેજ તાંબુ ભેળવવામાં આવે છે. આથી તેઓ વધારે કઠણ બને છે, સિક્કાઓ હંમેશાં સરકારથી બનાવવામાં આવે છે. જે કચેરીમાં તેઓ બને છે, તેને ટંકશાળ કહે છે. સઘળા સિક્કાઓ ગોળ હોય છે, અને એકજ કિંમતના સિક્કા એકજ કદના અને વજનના હોય છે. સઘળા અંગ્રેજી અને હિંદી સિક્કાઓની એક બાજુએ રાજાનું માથું દેખાય છે. સિક્કાની બીજી બાજુઓ એક બીજાથી જુદી પડે છે, પણ સઘળા સિક્કા ઉપર તે સિક્કાની કિંમત જણાય છે. અગાઉ લોઢું અને ચામડું પણ સિક્કા બનાવવાને માટે વપરાતું હતું. ઘણાક દેશોમાં, કોઈ કોઈ વાર હિંદુસ્તાનમાં કોરીઓ સિક્કાને ઠેકાણે વપરાય છે.

THIRTY FOURTH LESSON ચોત્રીસમો પાઠ.

Richest, *adj.* (રિચેસ્ટ) સૌથી તવંગર.
Idlest, *adj.* (આઇડલેસ્ટ) સૌથી આળસુ.
Taj Mahal, *n.* (તાજ મહાલ) તાજમહાલ, શાહજાહાનની બેગમની કબર.
Agra, *n.* (આગ્રા) આગ્રા શહેર.
Building, *n.* (બિલડિંગ) ઈમારત.
Took hold of, પકડી.
Failed, *v. i.* (ફેલ્ડ) નિષ્ફળ નિવડયા.
Put on, પહેરીએ છીયે.
Put out, ઓલવી નાખીયે છીયે.
Howled, *v.i.* (હાઉલ્ડ) પોકાર કર્યો.
Relations, *n.* (રિલેશન્ઝ) સગાં.

THE STORY OF ALADDIN—II.

અલાદીનની વાર્તા–ભાગ ૨ જો.

At last, *ad.* (ઍટલાસ્ટ) આખરે
End, *n.* (એન્ડ) છેડો.
Gathered, *v. t.* (ગૅધર્ડ) એકઠાં કીધાં.
Dry, *adj.* (ડ્રાઇ) સૂકાં.
Lit, *v. t.* (લિટ) સળગાવ્યો.
Powder, *n.* (પાઉડર) ભુકો.
Certain *adj.* (સરટન) ચોક્કસ.
Magic, *adj* (મૅજીક) જાદુ.
Immediately, *ad.* (ઇમિડિયેટલિ) તરતજ.
Fixed, *p. p.* (ફિક્સ્ડ) જડેલી.
Obey, *v. t.* (ઓબે) તાબે થવું.
Bottom, *n.* (બૉટમ) તળીએ.

Rusty, *adj.* (રસ્ટિ) કાટવાળું.
Halls, *n.* (હૉલ્ઝ) દીવાનખાના.
Temple, *n.* (ટેમ્પલ) દહેરૂં.
Put out, *v. t* (પુટ આઉટ) ઓલવી નાખો.
Hide, *v. t.* (હાઇડ) છુપાવો.
Protect, *v. t.* (પ્રોટેક્ટ) રક્ષણ કરવું.
Dangers, *n.* (ડેનજર્ઝ) ભય.
Wondered, *v. t.* (વન્ડર્ડ) અજબ થયો.
Cherries, *n.* (ચેરિઝ) ચેરિ ફળો.
Oranges, *n.* (ઑરેનજીઝ) નારંગી.
Pockets, *n.* (પૉકિટ્ઝ) ગજવાં.
Towards, *prep.* (ટોઅર્ડ્ઝ) તરફ.
Stubborn, *adj.* (સ્ટબ્બૉર્ન) હઠીલો.
Refused, *v.t.* (રિફ્યુઝ્ડ) નાપાડ્યું.
Angry, *adj.* (ઍન્ગ્રિ) ગુસ્સે.
Leapt, *v. i.* (લેપ્ટ) કુદી બેઠો.

આખરે તે જાદુગર થોભ્યો, અને બોલ્યો આ આપણા રસ્તાનો છેડો છે, ત્યાર પછી તેને થોડાંક સુકાં લાકડાંઓ એકઠાં કીધાં, અને આતશ સળગાવ્યો, જ્યારે આતશ બરાબર બળ્યો, ત્યારે તેણે તેમાં કાંઇ ભુકી નાખી, અને ચોક્કસ જાદુઇ શબ્દો બોલ્યો. તરતજ જમીન ઉઘડી, અને પીતળની કડી જડેલો એક મોટો પથ્થર તેમાં દેખાયો, અલાદીન ઘણો બીનો, અને દોડી જવા ઇચ્છ્યું, પણ તે જાદુગરે કહ્યું, મને તાબે થાઓ, અને આપણે દુન્યામાં સર્વથી તવંગર માણસો બનીશું. આ પથ્થરની હેઠે મોટી દોલત છે, જે તમેજ માત્ર લઇ જઇ શકશો. આ કડી પકડો, અને પથ્થર ઉચકો. અલાદીન તાબે થયો; અને જ્યારે તે પથ્થર ઉચકી રહ્યો ત્યારે જમીનમાં એક બાકું દેખાયું તે બાકાંની હેઠે, હજી વધારે હેઠે જતી સીડીઓ હતી. તે જાદુગરે કહ્યું, સીડીની હેઠે ઉતરો, અને તમને એક કાટ ખાધેલું લોખંડનું બારણું મળશે. આ બારણામાંથી જજો, અને તમને ત્રણ દીવાનખાના મલશે, કે જે ફકત રાજાના મહેલોમાંજ જણાય છે. એક પછી એક આ દીવાનખાનામાંથી જજો, અને તમે એક સુંદર બાગમાં આવશો, અને તે બાગને છેડે, તમને એક નાનું દહેરૂં મલશે, કે જેમાં એક પીતળનું ફાનુસ બળે છે તે બની હોલવી નાખજો, તેમાંથી તેલ કાઢી નાખજો, અને તે તમારા ડગલાની હેઠે છુપાવજો, ત્યાર પછી ઝડપથી મારી આગળ પાછા આવજો. ત્યાર પછી તે જાદુગરે એક જુની તાંબાની વીટી કાઢી, અને તે અલાદીનને આંગળે પહેરાવી, તેણે કહ્યું, આ વીટી તમને સઘળા ભયમાંથી બચાવશે. અલાદીન તે બાકામાં દાખલ થયો, સીડી ઉપરથી નીચે ઉતર્યો અને તે ત્રણ દીવાનખાનામાં ગયો જ્યારે તે બાગમાં આવ્યો, ત્યારે ઝાડ ઉપર ઉગેલાં ફળ જોવા તે ઉભો રહ્યો. ચેરી ફળ અથવા નારંગી નહિ, પણ જુદા જુદા રંગના

પથ્થર જે ઘણા પ્રકાશિત રીતે ચળકયા, તે જોઇને તે ઘણો અજાયબ થયો. તેણે ઝડપથી આ સુંદર નંગોથી પોતાના ગજવા ભર્યાં, અને તે દહેરાં તરફ ચાલ્યો. ત્યાં તેને તે ફાણુસ મળ્યું, કે જે તે જલદીથી સીડીને મથાળે પાછો લાવ્યો, જ્યારે તેણે તેને જોયો, ત્યારે તે જાદુગર બોલ્યો, મને તે ફાણુસ આપો !-અલાદીને કહ્યું. પહેલાં મને બાકામાંથી નીકળવાને મદદ કરો—તે જાદુગરે કહ્યું, નહિ, મને એકદમ આપી દેઓ, પણ અલાદીન, જે એક હઠીલો છોકરો હતો, તેણે તે ફાણુસ તેને આપવાને ફરીથી ના પાડ્યું. તે જાદુગર ઘણો ગુસ્સે થયો. તેણે આતશ ઉપર વધારે ભુકો નાખ્યો, અને ફરીથી જાદુના શબ્દો બોલ્યો. તે પથ્થર તરતજ પાછો તેની જગાએ કુદી પડયો, અને અલાદીન તે અંધારાં બાકાંમાં બંધ થઇ પડયો.

THIRTY FIFTH LESSON પાંતરીસમો પાઠ.

Air, *n.* (અર) હવા

A NURSERY RHYME હાલરડાંનું ગીત.

A sailing, *ger.* (એ-સેલિંગ) હંકારતા.
Laden, *p. p.* (લેડન) ભરેલું.
Sugar, *n.* (શુગર) ખાંડ.
Cabin, *n.* (કેબિન) વહાણનો ઓરડો.
Apples, *n.* (ઍપલ્ઝ) સેબફળ.
Hold, *n.* (હોલ્ડ) ભંડાર
Sails, *n.* (સેલ્સ) સઢો.
Masts, *n.* (માસ્ટસ) ડોળ.
Sailors, *n.* (સેલર્ઝ) ખલાસીઓ.
Decks, *n.* (ડેકઝ) તુટક.
Chains, *n.* (ચેન્ઝ) સાંકળ.
Captain, *n.* (કૅપટન) નાખુદા.
Duck, *n.* (ડક) બટક.
Jacket, *n.* (જૅકેટ) બદીયાન.
Quack, *n.* (કવૅક) બટકનો અવાજ.

મેં એક વહાણને હંકરાંતાં જોયું, દરિયામાં હંકરાંતાં જોયું; અને અરે ! તે આખું મારે માટે સુંદર ચીજોથી ભરેલું હતું ! વહાણના ઓરડામાં ખાંડ હતી, અને ભંડારમાં સેબફલ હતાં; સઢો રેસમના બનાવેલા હતા, અને ડોળ સોનાના બનાવેલા હતા. ચોવીસ ખલાસીઓ જેઓ તુટકની વચ્ચે ઉભેલા હતા, તે પોતાના ગળાંની આસપાસ સાંકળો સાથના ચોવીસ સફેદ ઉંદરો હતા, નાખુદા પોતાની પીઠ ઉપર એક બદીયાન સાથે એક બટક હતું, અને જ્યારે તે વહાણ ચાલવા લાગ્યું, ત્યારે તે નાખુદા બોલ્યો, કવૅક, કવૅક.

THIRTY SIXTH LESSON છત્રીસમો પાઠ.

THE CLOCK મોટું ઘડિયાળ.

Clock, *n.* (કલૉક) મોટું ઘડિયાળ.
Learn, *v.* (લર્ન) શીખવું.

Figures, *n.* (ફિગર્ઝ) આંકડા.
Dial, *n* (ડાયલ) ચંદો, ઘડિયાળનું પતરૂં.
Hands, *n.* (હૅન્ડઝ) કાંટા.
Minute-hand, *n.* (મિનિટ-હૅન્ડ) મોટો કાંટો; મિનિટ દેખાડનારો કાંટો.
Hour hand, *n.* (અવર-હૅન્ડ) નાનો કાંટો; કલાક દેખાડનારો કાંટો-
Hour, *n.* (અવર) કલાક.
Strikes, *v. t.* (સ્ટ્રાઇકઝ) વાગે છે.
Pointing, *pr p.* (પૉઇનટિંગ દેખાડતાં.
XII, (ટવેલ્વ) બાર. Twelve.
Have passed, *v. i.* (હૅવ પાસ્ડ) પસાર થઇ છે.

Since, *conj.* (સિન્સ) જ્યારથી.
Struck, *v. t.* (સ્ટ્રક) વાગો.
Really, *ad.* (રિયલિ) ખરેખર.
Middle, *n.* (મિડલ) વચોવચ.
Midnight, *n.* (મિડનાઇટ) મધરાત.
Mid-day, *n.* (મિડ-ડે) બપોર, મધ્યાન.
Divides, *v. t.* (ડિવાઇડઝ) વહેંચી નાખે છે. [આગમચના ભાગ
Forenoon, *n.* (ફોરનુન) બપોરની
Afternoon, *n.* (આફ્ટરનુન) પાછળા પહોર.
Minutes, *n.* (મિનિટઝ) મિનિટો.
Week, *n.* (વિક) અઠવાડિયું.
Month, *n.* (મંથ) મહિનો.

અહિયાં એક ઘડિયાળ છે. તે ઉપરથી તમે વખત કહી શકશો ? જો તમે વખત નહિ કહી શકો તો તમે તેમ કરતાં હવે શીખજો. પહેલવહેલાં, તમને ઘડિયાળના પતરાં અથવા ચંદા ઉપરનાં આંકડાનાં નામ શીખવાં જોઇએ. અહિંયાં તેઓ છે :- હવે ઘડિયાળ તરફ ફરીથી જુઓ. તેમાં બે કાંટા છે. લાંબો કાંટો અને ટુંકો કાંટો, લાંબો કાંટો મિનિટનો કાંટો છે, અને ટુંકો કાંટો કલાકનો કાંટો છે. લાંબો અથવા મિનિટનો કાંટો પાંચ મિનિટમાં એક આંકડા ઉપરથી બીજા આંકડા ઉપર જાય છે અને એક કલાકમાં આખાં ઘડિયાળની આસપાસ ફરી વળે છે. ટુંકો અથવા કલાકનો કાંટો એક આંકડા ઉપરથી બીજા આંકડા ઉપર જવાને એક આખો કલાક લેછે. જ્યારે ઘડિયાળ વાગે, ત્યારે જો તમે તેની તરફ જુઓ, તો તમે મિનિટનો અથવા લાંબો કાંટો બાર બતાવતો જોશો; અને કલાકનો કાંટો અથવા નાનો કાંટો જેટલા વાગે છે, તે આંકડો દેખાડે છે. વખત કહેવાને માટે તમને બેઉ કાંટા તરફ જોવું જોઇએ. મિનટનો કાંટો તમને, ઘડિઆળ વાગ્યા પછી જેટલી મિનિટ પસાર થઇ હોય તે જણાવેછે. કલાકનો કાંટો તમને, ઘડિયાળ છેલ્લું કેટલે વાગે વાગ્યું તે જણાવે છે, અને પછી કેટલા વાગશે તે જણાવે છે તે આ બે સંખ્યાની વચ્ચે હશે. રાતના બાર વાગતેથી બીજી રાતે બાર વાગતા સુધી ચોવીશ

કલાક હોય છે. આ કલાકોથી દહાડો બને છે. ત્યારે એક દહાડો તે ખરેખર એક દહાડો અને રાત હોય છે. રાતના બાર તે રાતના મધ્યભાગ છે, તેટલા માટે તેને મધરાત કહે છે. દિવસે બાર દિવસના વચલો ભાગ છે, તેટલા માટે તેને મધ્યાન અથવા બપોર કહે છે. મધ્યાન દિવસને બે ભાગમાં વહેંચી નાખેછે. બારની અગાઊના વખતને આપણે સહવાર અને આગળો પહોર કહીયે છીયે, અને બારપછીના વખતને પાછળો પહોર અને સાંજ કહીયે છીયે. સાઠાઠ મિનિટનો એક કલાક બને છે; ચોવીશ કલાકનો એક દિવસ બનેછે; સાત દિવસનું એક અઠવાડિયું બને છે; અને ચાર અઠવાડિયાનો એક મહિનો બને છે.

THIRTY SEVENTH LESSON સાડત્રીસમો પાઠ.

None, *pron.* (નન) કોઇ નહીં.
But, *prep.* (બટ) શિવાય.
Nobody, *n.* (નોબડિ) કોઇ નહિ.

A SONG (એ સૉંગ) ગીત.

Greenwood, *n.* (ગ્રીનવુડ) લીલું જંગલ.
Turn, *v. t.* (ટર્ન) ફેરવવું.
Merry, *adj.* (મેરિ) આનંદી
Note, *n.* (નોટ) ગીત.
Throat, *n.* (થ્રોટ) ગરદન.
Enemy, *n.* (એનિમિ) દુશમન.
Rough, *adj.* (રફ) તોફાની.
Weather, *n.* (વેધર) ઋતુ.
Hither, *ad.* (હિધર) અહિંયાં.
Ambition, *n* (ઍમબિશન) લોભ.
Shun, *v. t.* (શન) દુર કરવું.
Seeking, *pr. p.*(સીકિંગ)શોધતાં.

લીલાં ઝાડ તળે જે કોઇ મારી સાથે પડી રહેવાને, અને પોતાનો આનંદી સુર મધુર પક્ષીના ગળામાં ફેરવી નાખવાને (પક્ષીની માફક મધુર રીતે ગાવાને ચાહે,) તે અહિયાં આવો! અહિયા આવો, અહિયાં આવો! અહિયાં તે શિયાળા અને તોફાની ઋતુ શિવાય કોઇપણ દુશમન જોશે નહિ. જે લોભને દુર કરે, અને જે ખોરાક તે ખાયછે તે શોધનો તડકામાં રહેવાને ચાહે, અને જે તને મળે તેથી રાજી થાય, તે અહિયાં આવો, અહિંયાં આવો, અહિયાં આવો! અહિયાં તે શિયાળા અને તોફાની ઋતુ શિવાય કોઇ દુશમન જોશે નહિ.

THIRTY EIGHTH LESSON આડત્રીસમો પાઠ.

Need, *v. t.* (નીડ) જરૂર પડવી. | Cocoanuts, *n.* (કોકોનટસ) નાળીયેર.

Value, *n.* (વૅલયુ) કીંમત.
Hammered, *v.t.* (હૅમર્ડ) હથોડાથી ટીપ્યું.
Reaches, *v. t.* (રીચીઝ) પહોંચે છે.

THE STORY OF ALADDIN.-III

અલાદીનની વાર્તા, ભાગ ૩ જો.

Buried, *p. p.* (બેરીડ) દટાયલો.
Shouted, *v. i.* (શાઉટેડ) પોકાર ~ ગાર્યા.
Tired, *v. t.* (ટાયર્ડ) થાકી ગયલા.
Surely, *ad.* (સ્યુર્લિ) ખચીત.
To pray, *inf.* (પ્રે) ભકિત કરવાને
God, *n.* (ગૉદ) ખોદા.
Ugly, *adj.* (અગલી) કદરૂપો.
Gin, *n.* (જીન) ભુત.
Slave, *n.* (સ્લેવ) ગુલામ.
Cave *n.* (કેવ) ગુફા.
Price, *n.* (પ્રાઇસ) કિંમત
Sold, *v. t.* (સોલ્ડ) વેચી નાખ્યા
Polish, *v. t.* (પૉલીશ) ચળકતું કરવું.
Feast, *n.* (ફીસ્ટ) ભોજન.
To marry, *inf.* (મૅરિ) પરણવું
Emperor, *n.* (એમપરર) શહેનશાહ
China, *n.* (ચાયના) ચીન દેશ.

જ્યારે અલાદીને પોતાને જીવતો દટાયલો જોયો, ત્યારે તે ઘણો બીધો, અને જ્યાં સુધી તે તદન થાકી ગયો, ત્યાંસુધી તેણે પોકાર કીધા, અને રડયો. ત્યારપછી તે સીડી ઉપર બેઠો, અને મોતની રાહ જોઈ. ખોરાક વગર બે દહાડા અને રાત કાઢયા પછી તેણે વિચાર્યું, હું ખચીત મરી જઈશ; અને ખોદાની ભકિત કરવાને પોતાના હાથ સાથે કરીને તેણે તે તાંબાની વીટી પોતાની આંગળી ઉપર ઘસી તરતજ એક મોટો કદરૂપો ભુત હાજર થયો. અલાદીન ઘણોજ બીનો; પણ તે ભુતે કહ્યું, હું વીટીનો ગુલામછું, અને હું અને મારા ચાકરો તમારા સઘળા હુકમોને તાબે થઇશું. અલાદીને કહ્યું. ત્યારે મને આ જગામાંથી બહાર કાઢો. જેવો તે એ પ્રમાણે બોલ્યો, તેવોજ તેણે પોતાને પોતાની માયના ઘરની નજદીક શહેરમાં જોયો, અલાદીન કે તેની માય જાણતી ન હતી કે તે ભુત શામાટે ગુફામાં આવ્યો હતો. તેટલા માટે તેઓએ તે વીટી ફરીથી ઘસી નહીં. પણ અલાદીન તે જાદુઈ બાગમાંથી કેટલાંક કિંમતી નંગો, એક સોની, જે નજદીક રહેતો હતો તેની આગળ લઈ ગયો. આ નંગો ખરેખરાં લાલ, હીરા, અને પાનાં હતાં, અને ઘણી મોટી કિંમતના હતાં; પણ તે સોનીએ જોયું કે અલાદીન તેઓની કિંમત જાણતો ન હતો, તેથી તેણે તેને કહયું, તેઓ ઘણા સુંદર છે, પણ તે

તો માત્ર કાચ છે. હું તમને તે દરેકને માટે ચાર આના આપીશ. અલાદીને વિચાર્યું કે આ સારી કીંમત હતી, અને બધાં નંગો પચીશ રૂપયામાં વેચી નાખ્યાં. અલાદીને અને તેની માયે લગભગ એક મહિના સુધી આ પૈસા ઉપર ગુજારો કીધો. આ વખતને છેડે ઘરમાં કાંઈ પણ ખાવાનું ન હતું, તેથી અલાદીન બોલ્યો, હું તે ફાનુસ વેચીશ. તેની માયે કહયું, હું પડેલાં તેને સાફ કરીશ. અને ચળકતું કરીશ, તેથી વધુ કિંમત ઉપજશે. જેવું તેણીએ તે ફાનુશને ઘસ્યું, તેવોજ તે વીટીના ભુત કરતાં વધારે મોટો અને વધારે કદરૂપો ભુત હાજર થયો. તે ભુને કહ્યું, હું તે ફાનુસનો ગુલામ છું, અને હું અને મારા નોકરો તમારા સઘળા હુકમોને તાબે થઈશું. અલાદીને કહ્યું, હમારે માટે ખોરાક લાવો; અને તરતજ એક રાજાને લાયકનું ભોજન હાજર થયું. અલાદીન અને તેની માયે હવે જાણ્યું, કે તે વીટી અને ફાનુસના ગુલામો શામાટે હાજર થયા હતા, આ પછી તેઓએ વારંવાર તે ફાનુસને ઘસ્યું, અને ઘણા તવંગર બન્યા; અને આખરે અલાદીને ચીનના શહેનશાહની દીકરી સાથે પરણવા ઇચ્છયું. બીજા પાઠમાં તમે વાંચશો કે તે ફાનુસ પાછું મેળવવાને માટે તે જાદુગરે શું કીધું.

THIRTY-NINTH LESSON ઓગણ ચાળીસમો પાઠ.

A BENGALI NURSERY RHYME.

બંગાલી હાલરડાંનું ગીત.

Bengali, *adj.* (બેનગાલી) બંગાલી
Stories, *n.* (સ્ટોરીઝ) વાત.
End, *v. i.* (એન્ડ) સેવટ લાવે છે.
Endeth, *v. i.* (એનડેથ) સેવટ આવે છે.
Natiya-thorn, *n* (નાટિયા-થૉર્ન) નાટયા નામનો એક કાંટાનો રોપો.
Wither, *v. i.* (ઉવિધર) કરમાઇ જવું.
Browse, *v. i.* (બ્રાઊઝ) ખાવું.
Neatherd, *n.* (નીટહર્ડ) ગોવાળીયો.
Tend, *v. t.* (ટેન્ડ) બરદાસ્ત કરવી
Daughter-in-law, *n.* (ડૉટર-ઇન-લૉ) વહુ.
Ant, *n.* (ઍન્ટ) કીડી.
Koot, *interj.* (કુટ) કુટ કુટ

આ પ્રમાણે મારી વાતનો છેડો આવે છે, નાટિયા કાંટાનો છોડ આ પ્રમાણે કરમાઈ જાય છે. શા માટે, એ નાટિયા કાંટાનો છોડ, તું કરમાઇ જાય છે? તારી ગાય શા માટે મારી ઉપર ચરે છે? એ ગાય શા માટે તું ચરે છે? તારો ગોવાળીઓ

શા માટે મારી બરદાસ્ત નથી કરતો? ઓ ગોવાળીઆ, શા માટે તું ગાયની બરદાસ્ત નથી કરતો? શામાટે તારી વહુ મને ચોખા નથી આપતી? ઓ વહુ, શામાટે તું ચોખા નથી આપતી? મારૂં બચ્ચું શામાટે રડે છે? ઓ બચ્ચાં, તું શામાટે રડેછે? શામાટે મને કીડી કરડેછે? ઓ કીડી! શા માટે તું કરડેછે? કુટ! કુટ! કુટ!

FORTIETH LESSON ચાળીસમો પાઠ.

THE ELEPHANT-(ધી એલીફન્ટ) હાથી.

Animals, *n* (ઍનિમલ્ઝ) પ્રાણીઓ
Whales, *n.* (હ્વેલ્ઝ) મગરો.
Frogs, *n.* (ફ્રૉગ્ઝ) દેડકા.
Partly, *ad.* (પાર્ટ્લિ) થોડા ઘણા.
Nostrils, *n.* (નૉસટ્રિલ્ઝ) નસકોરાં
Gathers, *v.t.* (ગૅધર્ઝ) એકઠું કરેછે
Branches, *n.* (બ્રાનચિઝ) ડાંખળીઓ.
Tusks, *n.* (ટસ્ક્ઝ) દંતુશળ
Roots, *n.* (રૂટ્ઝ) મૂળીયાં.
Ivory, *n.* (આઇવરિ) હાથી દાંત.
Intelligent, *adj.* (ઇનટેલિજંટ) ચતુર.
Trouble, *n.* (ટ્રબલ) મહેનત.
Alive, *adj.* (અૅલાઇવ) જીવતાં.
Kedda, *n.* (કેડા) ઘેરીલાધેલી જગા.
Enclosure, *n.* (એનક્લોઝર) ઘેરી લાધેલી જગા.
Fence, *n.* (ફેન્સ) વાડ.
Herd, *n.* (હર્ડ) ટોળું.
Tame, *adj.* (ટેમ) હળેલાં.
Tied, *v. t.* (ટાઇડ) બાંધ્યાં.
Timber-yard, *n.* (ટિમબર યાર્ડ) ઈમારતી લાકડાં સીંચવાની જગા.
Log, *n.* (લૉગ) ઢીમરૂં.
Order, *v. t.* (ઑરડર) હુકમ કરવો.
Shadow, *n.* (શૅડો) ઓળો.

પ્રાણીઓ, જેવાં કે સિંહ, શિયાળ, અને મેઢને જમીન ઉપર રહેનારાં પ્રાણીઓ કહેછે, કારણ કે તેઓ જમીન ઉપર રહેછે. કેટલાંક પ્રાણીઓ, જેવાંકે મગર પાણીમાં રહેછે. બીજાંઓ જેવાં કે દેડકાઓ, થોડા જમીન ઉપર રહેછે, અને થોડા પાણીમાં રહેછે. હાથી જમીન ઉપર રહેનારાં પ્રાણીઓમાં સર્વથી મોટો છે. તેને સુંઢ હોયછે, તેથી તે બીજા પ્રાણીઓથી જુદો પડેછે. આ ખરેખર એક ઘણું લાંબું નાક હોયછે, કે જેને છેડે બે નસકોરાં ખુલ્લાં હોયછે. સુંઢને છેડે વળી કાંઇ આંગળી જેવું હોયછે. હાથી પોતાની સુંઢ કેટલીક રીતે વાપરેછે. તે વડે ઝાડ ઉપરથી તે પાંદડાં અને ડાંખળીઓ, અને જમીન ઉપરથી ઘાસ એકઠું કરેછે, અને તે વડે આ પોતાના મોઢાંમાં મૂકેછે. તે વળી પોતાની સુંઢ પાણીથી ભરી

શકેછે. અને પોતાનાં મોહોંમાં તે રેડી શકે છે. કોઇ કોઇ વખત જ્યારે ગરમી પડેછે, ત્યારે તે પોતાની સુંઢમાંથી પોતાનાં શરીર ઉપર પાણી નાખેછે. પોતાની સુંઢને છેડેના આંગળાં વડે, તે ઘણી નાની ચીજો, સૌથી નાનામાં નાનો સિક્કો પણ ઉચકી શકેછે. હાથીને વળી દંતુશળ હોયછે, જે ખરેખર ઘણા લાંબા દાંત હોય છે. તેઓ પોતાના દંતુશળ લડવાને માટે વાપરેછે. અને જે મૂળીયાં તેઓ ખાયછે, તે મેળવવાને માટે જમીનમાં ખોદવાને માટે વાપરે છે. દંતુશળ હાથીદાંતના બનેછે આ સફેદ અને ઘણું કઠણ છે, અને સુંદર રીતે ચળકતા કરી શકાયછે, તેટલાં માટે ઘરેણાં બનાવવા માટે વપરાય છે. રાજાઓના મહેલનાં ખુરશીઓ અને મેજ પણ હાથી દાંતના બનાવેલા માલમ પડેછે. હાથીઓ ઘણા ચતુર હોયછે, અને ઉપયોગી કામ કરવાને માટે શીખવી શકાયછે. તેટલા માટે લોકો તેઓને જીવતા પકડવાને માટે ઘણી મહેનત લે છે, આમ કરવાની કેટલીક રીતો છે. એક રીત જંગલી હાથીઓને વાડામાં હાંકીને પકડવાની છે. આ ઘણી મજબુત અને ઉચી વાડ સાથની એક ઘેરેલી જગા છે. પહેલાં ચિત્રમાં આપણે એક વાડો, અંદર જંગલી હાથીઓનાં એક ટોળાં સાથે જોઇએ છીયે. બહાર, બે પાળેલા હાથીઓ, તેઓના પીઠ ઉપર માણસો સાથે છે, અને એક જંગલી હાથીછે, જેના પાછલા પગો માણસોએ દરવાજા સાથે બાંધેલાં હોય છે. આ બરમામાં ઇમારતી લાકડા રાખવાની જગામાં કામ કરતા એક હાથીનું ચિત્ર છે. તે એક લાકડાંનું ઢીમરૂં લઇ જાયછે તેણે પોતાના દંતુશળ વડે લાકડાંનું ઢીમરૂં ઉચક્યું છે, અને પોતાની સુંઢ વડે તેઓની ઉપર તેને પકડી રાખ્યું છે. હાથીની પીઠ ઉપરનો માણસ, તે ઢીમરૂં એક ચોક્કસ જગાએ મુકવાને તેને હુકમ કરશે. અને તે તાબે થશે. હાથીના અને લાકડાના ઢીમરાંના ચિત્રમાં ઘડીઆળ જુઓ. તે બરાબર હાથીની પુંઠ પાછળ છે, કારણ કે આ વખતે બપોરના બાર વાગ્યા છે.

FORTY FIRST LESSON એકતાળીસમો પાઠ.

THE STORY OF ALADDIN.-IV. અલાદીનની વાત, ભાગ ચોથો.

Replied, *v. t.* (રિપ્લાઇડ) જવાબ આપ્યો.
Purpose, *n.* (પરપજ) કામ.
Maidan, *n.* (મઇડાન) મેદાન.
Opposite *prep* (ઑપોઝિટ) સામે
Consented, *v. i.* (કનસેન્ટેડ) કબુલ થયો.
Single, *adj.* (સિંગલ) એક જ
Ornamented, *p.p.* (ઑરનેમેન્ટેડ) શણગારેલી.
Unfinished *adj.* (અનફિનિશ્ડ) અધુરી.

To fetch *inf.* (ફેચ) જઈને લાવવું.
Marble, *n.* (મારબલ) આરસ-પહાણ. [જુમા મસજીદ.
Jama Masjid, *n.* (જમા મસજીદ.)
Your majesty, *n.* (યુઅર મૅજેસ્ટિ) તમો નામદાર.
Treasury, *n.* (ટ્રેઝરિ) ખજાનો
Princess, *n.* (પ્રિનસિસ) શાહજાદી.

ચીનના શહેનશાહે અલાદીનને કહ્યું, જો તમે મારી દીકરી સાથે પરણો, તો તમારે તેણીને રહેવાને માટે એક મહેલ બંધાવો જોઈએ. અલાદીને જવાબ આપ્યો, જો તમે મને તમારા મહેલની સામેનું મેદાન તે કામને માટે આપો તો તમે કદી જોયો હોય, તેવો સૌથી સુંદર મહેલ હું એક રાતમાં બાંધીશ. તે શહેનશાહ કબુલ થયો, અને અલાદીન ઘેર ગયો, અને તે ફાણસ ઘસ્યું. તરતજ ભૂત હાજર થયો. અલાદીને પુછ્યું, તમે એક રાતમાં શહેનશાહની દીકરીને માટે અને મારે માટે રહેવાને એક મહેલ બાંધી શકશો? તે ભૂતે જવાબ આપ્યો, ખચીત હું અને મારા ચાકરો તેમ કરી શકશું. અલાદીને કહ્યું, ત્યારે તે બાંધો, અને તે મહેલમાં પચાસ ફીટ લાંબું અને ત્રીસ ફીટ પહોળું હીરાથી તમામ શણગારેલી ચોવીસ બારી સાથનું એક દીવાનખાનું બાંધો, પણ એક બારી અધુરી રાખજો. બીજી સવારે જ્યારે તે શહેનશાહ ઉઠ્યો, ત્યારે પોતાના મહેલની નજદીક મેદાનમાં એક મોટો મહેલ બાંધેલો જોઈને તે ઘણો અજાયબ થયો. તેણે અલાદીનને બોલાવી લાવવા એક ચાકરને મોકલ્યો, અને તેઓ સાથે તે નવો મહેલ જોવા ગયા, આગ્રા ખાતેના તાજ મહાલની માફક સફેદ આરસપહાણનો બાંધેલો, અને જુમા મસજીદની માફક દરેક ઠેકાણે રંગીન આરસપહાણથી શણગારેલો તે ઘણો સુંદર હતો. પણ તે મહેલનો સૌથી સુંદર ભાગ ચોવીશ બારી સાથનો તે મોટો ઓરડો હતો. પાના, લાલ, અને હીરાથી શણગારેલી આ બારીઓ જોઈને તે શહેનશાહ અજાયબ થયો, પણ જ્યારે તેણે એક અધુરી જોઈ ત્યારે તે અગાઉથી વધારે અજાયબ થયો. તેણે પુછ્યું, આ અધુરી કાંય? અલાદીને કહ્યું, ખચીત, તમો નામદાર તમારી દીકરીના ઘરનો એક ભાગ તમે પોતે બાંધી આપવાની ઇચ્છા રાખશો. તે શહેનશાહે કહ્યું, એક સુખી વિચાર! મારા ખજાનામાંથી સઘળાં મારાં કિંમતી નંગો લાવી આપો, અને મારા નોકરો તે બારી પુરી કરશે. તે શહેનશાહના નોકરોએ આખો દહાડો અને રાત કામ કીધું, અને તેના સઘળાં નંગો વાપર્યાં, પણ તેઓએ અરધી બારી પણ પુરી કીધી નહિ, અને આખરે અલાદીને તે ભૂતને તે કરવાનો હુકમ કર્યો. ત્યાર પછી તે શહેનશાહે જોયું કે અલાદીન કેટલો તવંગર હતો, અને તેણે તેને શાહજાદી સાથે પરણાવ્યો.

FORTY-SECOND LESSON બેતાળીસમો પાઠ.

Closed, *v. i* (ક્લોઝડ) બંધ થઇ.
આંકાર્યો.
Prevented, *v. t.* (પ્રિવેન્ટેડ) Hopping, *ger.* (હૉપિંગ) કુદતાં.

A TREE-(એ ટ્રી) ઝાડ.

Upright, *adj.* (અપરાઇટ) ઉભું.
Firmly, *ad.* (ફર્મલિ) મજબુત રીતે
Twigs, *n.* (ટવિગઝ) ડાંખળીઓ.
Protects, *v. t.* (પ્રોટેક્ટ્સ) બચાવે છે.
Mats, *n* (મૅટસ) સાદડીઓ.
Timber, *n.* (ટિમબર) ઇમારતી લાકડું.
Firewood, *n.* (ફાયરવુડ) બળતણ.
Bear, *v. t.* (બેર) ધરાવે છે.
Lime-trees, *n.* (લાઇમ-ટ્રીઝ) લીંબુના ઝાડ.
Tamarind, *n.* (ટૅમરિન્ડ) આમલી.
Proverb, *n.* (પ્રૉવર્બ) કહેવત.
Is inclined, *v. t.* (ઇનક્લાઇન્ડ) મરડાય છે.

અહિંયાં એક ઝાડનું ચિત્ર છે. ઝાડના ભાગો તેના મુળીયાં, થડ, ડાંખળી અને પાંદડાં છે. કેટલાંક ઝાડ ઉપર વળી આપણે ફુલ અને ફળ જોઇએ છીએ. આપણે ઝાડના મુળીયાં જોઇ શકતા નથી, કારણ કે તેઓ જમીનમાં છુપાયલાં છે. તેઓ ઝાડને ઉભું રાખે છે, અને તેને જમીનમાં મજબુત બેસાડે છે, અને પવનથી તેને ઉડીને પડી જતાં અટકાવે છે. ડાંખળી વગરના ઝાડના શરીરને થડ કહે છે. થડમાંથી ડાંખળીઓ ઉગે છે. ઘણી નાની ડાંખળીઓને ડાંળાં કહે છે. ડાળાંમાંથી પાંદડા ફુલ ફળ ઉગે છે, ઝાડના પાંદડાં માણસ અને જનાવરને બેઉને ઘણાં ઉપયોગી છે. તેઓ છાંયડો આપેછે, કે જે સુરજના તાપથી આપણને બચાવે છે. ઘણા પ્રાણીઓ તે ખાય છે; લોકો કેટલાંક ઝાડનાં પાંદડાંમાંથી પોતાનો ખોરાક ખાય છે. અને બીજાં ઝાડના પાંદડાંમાંથી સાદડી બનાવે છે, જે સંખ્યાબંધ કામોને માટે વપરાય છે. થડ અને મોટી ડાંખળીઓ વળી ઘણી ઉપયોગી છે. તેઓમાંથી આપણને લાકડું અથવા ઇમારતી લાકડું મળે છે, જે ઘરો અને વહાણો બાંધવાના કામમાં આવે છે, અને સંખ્યાબંધ ઉપયોગી ચીજો બનાવવાનાં કામમાં વપરાય છે. વધારે નાની ડાંખળીઓ અને ડાંળાંઓ બળતણને માટે વપરાય છે, જે ઝાડો ફળ ધરાવે છે, તેને ફળના ઝાડો કહે છે. આપણને કેરી ઝાડો, નળિયેરના ઝાડો, નારંગીના ઝાડો, લીંબુના ઝાડો, અને આમળીના ઝાડો મળે છે, જે કેરી, નાળીયેર, નારંગી, લીંબુ અને આમળી ધરાવે છે, સંખ્યાબંધ ઝાડો સાથે ઉગતાં હોય, તેને જંગલ

કહેછે, મોટાં જંગલને ' ફોરેસ્ટ ' કહેછે. હિંદુસ્તાનમાં આપણે વારંવાર ફોરેસ્ટને જંગલ કહીએ છીએ. કહેવત.—જેમ ડાળીને વાળીએ, તેમ ઝાડ વળેછે.

FORTY THIRD LESSON તેતાલીસમો પાઠ.

THE STORY OF ALADDIN. V.

અલાદીનની વાત—ભાગ પાંચમો.

Hunting, *ger.* (હન્ટિંગ) શીકાર.
Crowd, *n.* (ક્રાઉડ) ટોળું.
Followed, *v. t.* (ફૉલોડ) પુઠે ચાલ્યું.
Remembered, *v. t.* (રિમેંમબર્ડ) યાદ કીધું.
Shelf, *n.* (શેલ્ફ) અભરાઇ.
Corner, *n.* (કૉરનર) ખુણું.
Remove, *v. t.* (રિમુવ) ખસાડો.
Deserts, *n.* (ડિઝર્ટ્ઝ) રણો.
Fortune, *n.* (ફૉરચ્યુન) નસીબ.
Pretend, *v.t.* (પ્રિટેન્ડ) ઢોંગ કરવું.
Marriage, *n.* (મૅરેજ) લગન.
Rid, *v. t.* (રિડ) કાસળ કાઢવી.
Poison, *n.* (પૉઇઝન) ઝેર.
Led, *v. t.* (લેડ) લઇ ગયા.
Curtain, *n.* (કરટન) પડદો.
Bosom, *n.* (બુઝમ) છાતી.
Pekin, *n.* (પેકિન.) પેકીન શહેર.
Happily, *ad.* (હૅપિલિ) સુખમાં

એક દહાડો અલાદીન શિકારે ગયો, અને ફક્ત શાહજાદી અને તેણીના નોકરો ઘરમાં હતાં. ચાકરોમાંનો એક, એક જુવાન છોકરી, બારીના બહાર જોતી હતી, જ્યારે તેણીએ એક ઘરડા માણસને પોતાની પીઠ ઉપર પીત્તળના ફાણસોથી ભરેલી એક ટોપલી લઇને મહોલ્લામાથી આવતો જોયો. તે બુમ પાડતો હતો. જુના ફાણુસ આપીને નવાં લેઓ ! જુના ફાણુસ આપીને નવા લેઓ ! અને આળસુ લોકોનું એક ટોળું તેની તરફ હસતુ તેના પુઠે ચાલતું હતું. જ્યારે તેણે તે નાની ચાકરડીને જોઇ, ત્યારે તેણે કહ્યું, તમારા શેઠ પાસે કાંઇ જુનાં ફાણસ છે? જો તેની પાસે હોય તો, હું તેઓને બદલે નવાં ફાણુસ આપીશ. પહેલા વહેલાં તે ચાકરડીએ કહ્યું, નહિ, તેની પાસે કાંઇ નથી, પણ ત્યારપછી તેણીને તે જુનું પીત્તળનું ફાણુસ, જે અલાદીન પોતાના ઓરડામાં રાખતો હતો, તે યાદ આવ્યું. તેણીએ તે બુઢા માણસને કહ્યું, એક પળ થોભો, અને હું તમારે માટે એક જુનું ફાણુસ જઇને લાવીશ. તેણી અલાદીનના ઓરડામાં દોડી ગઇ, અને ખુણામાં એક ઉંચી અભરાઇ ઉપર તે ફાણુસ જોયું. તેણી તે પેલા બુઢા માણસ આગળ લઇ ગઇ, જેણે તેને બદલે તેણીને એક નવું પીત્તળનું ફાણુસ આપ્યું, હવે તે બુઢો

પેલો હિંદી જાદુગર હતો, જેણે અલાદીન પાસેથી તે ફાનુસ મેળવવાની આ રીતે શોધી કાઢી હતી. જેવું તેને તે મળ્યું, તેવોજ તે શહેરની બહાર ગયો, અને જંગલમાં ભરાઇ બેઠો. ત્યારપછી તેણે તે ફાનુસ ઘસ્યું, અને જ્યારે તે ભૂત હાજર થયો, ત્યારે તેણે કહ્યું, અલાદીનનો મહેલ આફ્રીકાના રણની વચો વચમાં બેસાડો, તે ભુત બોલ્યો, હું તમારા હુકમને તાબે થઇશ. જ્યારે અલાદીન શીકારેથી પાછો આવ્યો, ત્યારે તેનો મહેલ કેહેંઍ જગાએ નહિ. થોડોક વખત સુધી રડવા શિવાય તે કાંઇ કરી શકયો નહિ. આખરે તેને તે વીટી યાદ આવી, અને તેણે તે ઘસી. ભૂત હાજર થયો, અને અલાદીને કહ્યું, મારો મહેલ કયાં છે ? તે ભૂતે જવાબ આપ્યો, ફાનુસના ભુતના-નોકરોએ તે આફ્રિકાના રણની વચોવચમાં બેસાડયો છે. અલાદીને કહ્યું, ત્યારે તે પાછો લાવો. તે ભૂતે જવાબ આપ્યો, અફસોસ ! હું તેમ કરી શકતો નથી. ફાનુસનો ભૂત મારા કરતાં વધારે જોરાવર છે. હું ફક્ત તમને તે મહેલ આગળ લઇ જઇ શકીશ. હું તમારી આગળ તે મહેલ લાવી શકતો નથી તરતજ અલાદીને પોતાને પોતાના મહેલની આગળ રણમાં જોયો. સઘળાં બારી બારણાં બંધ હતાં, અને તે કોઇને જોઇ શકયો નહિ. ઘણાં સારા નસીબે તે શાહજાદીએ એક બારીમાંથી ચીમાઇને જોયું, અને તેને દીઠો. તેણીએ તેને હાંક મારીને બોલાવ્યો, અને તે બારી નજદીક આવ્યો. તેણીએ કહ્યું, તે જાદુગર મારી સાથે પરણવા માગે છે, અને જો હું કબુલ નહિ થઇશ તો તે મને મારી નાખશે. અલાદીને કહ્યું, તમારે હા કહેવાનો ઢોંગ કરવો. પણ લગન આગમજ તમારી સાથે વાઇન દારનું એક પ્યાલું પીવાને તેની પાસે વચન લેઓ. હું તમને તે પ્યાલાંમાં કાંઇ નાખવા આપીશ, જે આપણો તેનેથી સદાનો છુટકારો કરેશે. તમારા એક નોકરને મારી આગળ એક કલાકમાં મોકળજો. ત્યારપછી તે જતો રહયો, અને થોડાક પથરો, જે નજદીક હતા, તેમાં છુપાઇ બેઠો. અલાદીને તે વીટી ઘસી, અને તે ભૂત તરતજ તેની આગળ થોડુંક ઝેર લઈ આવ્યો. આ તેણે તે શાહજાદીના નોકરોને આપ્યું. રાતના તે નોકર અલાદીન આગળ પાછો આવ્યો, અને તેને તે શાહજાદીના ઓરડા આગળ લઇ ગયો. અહિયાં પડદાની પાછળ છુપાઇને અલાદીને તે શાહજાદી અને તે જાદુગરને જોયાં, તે જાદુગર પોતાના હોઠ આગળ તે ઝેર ભેળેલાં વાઇનનું પ્યાલું ઉંચકતા જતો હતો. તેણે તે પીધું અને મુડદું થઇને પડયો. અલાદીન અંદર દોડી આવ્યો, અને તે ફાનુસ લઇ લીધું, જે તે જાદુગર હંમેશા પોતાની છાતીમાં રાખતો હતો. અલાદીને તે ફાનુસ ઘસ્યું, અને તે ભુત તરતજ તે મહેલ પેકીન પાછો લઇ ગયો; અને અલાદીન અને તે શાહજાદી તેમાં ઘણાં વર્ષ સુધી સુખમાં રહ્યાં.

FORTY-FOURTH LESSON ચુમાલીસમો પાઠ.

THE KING-EMPEROR.

Emperor, *n.* (એમપરર) શહેનશાહ
Frontispiece, *n.* (ફ્રૉનટિસ પીસ) ચોપડીની શરૂઆતમાં આપેલું ચિત્ર.
His Majesty, *n.* (મૅજેસ્ટિ) નામદાર. [હતો.
Was born, *v. t.* (બૉર્ન) જન્મ્યો
Wales, *n.* (વેલ્સ) ઇંગ્લાંડની પશ્ચિમ તરફનો મુલક.
Heir, *n.* (એર) વારસ.
Throne, *n.* (થ્રોન) ગાદી.
Death, *n.* (ડેથ) મરણ.
To be trained, *inf.* (ટ્રેન્ડ) કેળવણી લેવાને.
Officer, *n.* (ઑફિસર) અમલદાર.
Navy, *n.* (નેવિ) કાફલો.
Training-ship, *n.* (ટ્રેનિંગ-શિપ) કેળવણી લેવાનું વહાણ. [વણી
Teaching, *ger.* (ટીચિંગ) કેળ.
Sailor, *n.* (સેલર) ખલાસી. [વડો
Captain, *n.* (કૅપટન) વહાણનો.
Married, *v. t.* (મૅરિડ) પરણ્યો
Princess, *n.* (પ્રિનસેસ) શાહજાદી.
Started, *v. t.* (સ્ટારટેડ) નીકળ્યા.
Trip, *n.* (ટ્રિપ) સહેલ.
Has travelled, *v. t.* (ટ્રૅવલ્ડ) મુસાફરી કીધી છે.
Have visited, *v. t.* (વિઝિટેડ) મુલાકાત લીધી છે.

[શાહ્દ.
Empire, *n.* (એમપાયર) શહેન-
Duke, *n.* (ડયુક) અમીર.
Voyage, *n.* (વૉએજ) સફર.
Ophir, *n.* (ઑફિર) આગબોટનું નામ.
Australia, *n.* (ઑસ્ટ્રેલિયા) ઑસ્ટ્રેલિયા ખંડ. [રાજસભા.
Parliament, *n.* (પારલિમેન્ટ)
Common Wealth, *n.* (કૉમન-વેલ્થ) પ્રજાસત્તાક રાજ્ય.
New Zealand, *n.* (ન્યુઝીલૅન્ડ) ન્યુઝીલાંડનો ટાપુ.
Next, *ad.* (નેક્સ્ટ) ત્યારપછી
Sailed, *v. i.* (સેલ્ડ) હંકાર્યું.
Finished, *v. t.* (ફિનિશ્ડ) પુરી કીધી.
Calling, *ger.* (કૉલિંગ) જઈને.
Canada, *n.* (કૅનડા) કૅનડાનો મુલક.
New foundland, *n.* (ન્યુફાઉન્ડ-લૅન્ડ) ટાપુનું નામ છે.
Present, *adj.* (પ્રેઝન્ટ) હાલના.
Landed, *v. i.* (લૅન્ડેડ) ઉતરયા.
Bombay, *n.* (બૉમબે) મુંબઈ.
Stayed, *v. i.* (સ્ટેડ) થોભ્યા.
Nearly, *ad.* (નિયરલિ) લગભગ.
Interest, *n.* (ઇનટેરેસ્ટ) કાળજી.
Were received, *v. t.* (રીસીવ્ડ) આવકાર આપવામાં આવ્યો.
Home, *n.* (હોમ) વતન.

Khedive, *n.* (ખેડિવ) ઇજીપ્તનો રાજ્ય કર્તા.
Egypt, *n.* (ઇજીપ્ત) મીસર દેશ.
Union, *n.* (યુનિયન.) ભેગાં રાજ્યો.
On account of, લીધે.
Uncle, *n.* (અંકલ) કાકો.
Connaught, *n.* (કોનૉટ) એક પ્રાંતનું નામ.
Named, *p. p.* (નેમ્ડ) નામના.
Gentleman, (જેન્ટલમન) ગૃહસ્થ.
Urdu, *n.* (ઊરદુ) ઉરદુ ભાષા.
Liking, *ger.* (લાઇકિંગ) ચાહ.
Table, *n.* (ટેબલ) કોઠો.
Relations, *n.* (રિલેશન્ઝ) સગાં
Are mentioned, *v. t.* (મેનશન્ડ) જણાવ્યાં છે.
Mean, *v. i.* (મીન) અર્થ થાય છે.

નામદાર શહેનશાહ જૉર્જ પાંચમો, સાતમા એડવર્ડ અને ઍલેકઝાન્ડ્રા રાણીનો દીકરો થાય છે. તે ૩ જી આગસ્ટ ૧૮૬૫ માં જનમ્યો હતો. અંગ્રેજ રાજા અથવા રાણીના સૌથી વડા દીકરાને ઉવેલ્ઝનો શાહજાદો કહે છે. જૉર્જ રાજા કાંઇ સૌથી વડો દીકરો ન હતો, પણ તેના વડા ભાઇ શાહજાદા ઍલબર્ટ વિકટરના મરણ પછી તે ગાદીનો વારસ થયો. તેથી જૉર્જ પાંચમો રાજા થયો તેની આગમજ ઉવેલ્ઝનો શાહજાદો હતો. જ્યારે તે બાર વર્ષનો હતો, ત્યારે દરિયાઇ કાફલાના એક અમલદાર તરીકેની કેળવણી લેવા માટે તે દરિયામાં ગયો. ત્યાં તાલીમ લેવાના વહાણ બ્રિટન્યા ઉપર તેની કેળવણી શરૂ થઇ. તેને ૧૮૯૩ માં એક દરિયાઇ અમલદાર બનાવવામાં આવ્યો તે હમણા "આપણા ખલાસી રાજા" તરીકે જણાયલો છે. જ્યારે તે અડાવીસ વર્ષની ઉમરનો થયો, ત્યારે તે ટેકની શાહજાદી વિક્ટોરિયા મેરી સાથે પરણ્યો. તેણી હમણા મેરી રાણી છે. તેઓને છ છોકરાં—પાંચ દીકરા અને એક દીકરી છે. તેઓનો સૌથી વડો દીકરો શાહજાદો એડવર્ડ ઍાલ્બર્ટ ૧૮૯૪ મા જનમ્યો હતો. તે હમણા ઉવેલ્ઝનો શાહજાદો હતો. ૧૮૭૭ માં જૉર્જ રાજા અને તેનો ભાઇ પૃથ્વીની આસપાસ બે વર્ષની દરિયાઇ સહેલ કરવા નીકળ્યા. બીજા કોઇબી રાજા કરતાં તેણે વધારે મુસાફરી કરી છે. બ્રિટિશ શહેનશાહતના એટલા બધા ભાગોની મુલાકાત, તેની રૈયતના થોડાજ લોકોએ લીધી છે. વિક્ટોરિયા રાણીના મરણ પછીના વર્ષમાં જ્યારે તે હજી ડયુક ઑફ યૉર્ક તરીકે, જણાયલો હતો ત્યારે તે ઑફિર નામની આગબોટમાં લાંબી સફરે નીકળ્યો. પહેલાં તે ઑસ્ટ્રેલિયા ગયો. ત્યાં તેણે પ્રજાસત્તાક રાજ્યની પહેલી રાજસભા ઉઘાડી. ત્યારપછી તેણે ન્યુઝીલાંડની મુલાકાત લીધી. ત્યારપછી તે દક્ષીણ—આફ્રિકા ગયો, અને કૅનેડા અને ન્યુફાઉન્ડલાંડ જઇને પોતાની લાંબી સફર પુરી કીધી. ૧૯૦૫ માં હાલના

રાજા અને રાણી, જેઓ તે વખતે ઉવેલ્ઝના શાહજાદો અને શાહજાદી હતાં, તેઓ મુંબઇમાં ઉતર્યાં. હિંદી શહેનશાહતની તેઓની મુલાકાત લાંબી હતી. તેઓ લગભગ પાંચ મહિના થોભ્યાં. સઘળાં વર્ગના લોકોમાં તેઓએ ઘણી મોટી કાળજી લીધી. જ્યાં જ્યાં તેઓ ગયાં, ત્યાં ત્યાં તેઓને સારો આવકાર મળ્યો. વતન પાછો ફરતા તેઓએ ઇજીપ્તના ખેદીવની મુલાકાત લીધી. ૧૯૦૮ માં જ્યોર્જ રાજા પાછો કેનડા ગયો. ૧૯૧૦ માં ભેગાં રાજ્યોની પહેલી રાજસભા ઉઘાડવાને તે બીજી મુલાકાત લેવાનો હતો. પોતાના બાપ સાતમાં એડવર્ડના મરણને લીધે તે એ પ્રમાણે કરવાને અશકત હતો. તેને બદલે તેના કાકા ડયુક ઑફ કૅનૉટને મોકલવામાં આવ્યો. ૬ થી મે ૧૯૧૦, જ્યારે તેનો બાપ મરણ પામ્યો, ત્યારે તે રાજા થયો. તેને જ્યોર્જ પાંચમો કહે છે, કારણકે તેની આગમજ જ્યોર્જ નામના ઇંગ્લાંડના ચાર રાજા હતા. રાણી વિક્ટોરિયા હિંદુસ્તાનને ઘણાં ચાહતાં હતાં. તેણીને ઉરદુ શીખવવાને માટે તેણીએ એક હિંદી ગ્રહસ્થને રાખ્યો હતો. એડવર્ડ સાતમા પણ હિંદુસ્તાનને ચાહતો હતો. તેને માટેના પોતાના મોટા પ્યારને લીધે તેણે પોતાના દીકરા અને વહુ ઉવેલ્ઝના શાહજાદા અને શાહજાદીને તેની મુલાકાત લેવાને, અને તેને અને હિંદી લોકોને ચાહતાં શીખવવાને તેણે મોકલ્યાં. તે મુલાકાત વખતે અને બીજી ઘણી રીતે, જ્યોર્જ રાજાએ દેખાડ્યું છે કે તે દેશને માટેનો તેનો ચાહ તેની બપાઇ અથવા બાપના જેટલોજ મોટો હતો. અહિયાં એક કોઠો છે, જે જ્યોર્જ રાજા અને તેના સગાં, કે જેઓ વિષે આ પાઠમાં જણાવેલું છે. તેઓના નામ દેખાડે છે. તમારા શિક્ષક તમને કહેશે કે તેઓની વચેની લીટીઓનો અર્થ શું થાય છે.

FINIS સમાપ્ત.

Printed by Rustomji Dosabhoy Shroff at The J. N. Petit Parsi Orphanage Captain Printing Works, No. 141, Lal Baugh, Parel, and Published By Nanabhai Bejanji Karani Dhobi Talao; Bombay.